

Arrest

nr. 321 211 van 5 februari 2025
in de zaak RvV X / XI

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat R. JESSEN
Rue Paul Devaux 2
4000 LIÈGE

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE XIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Eritrese nationaliteit te zijn, op 3 april 2024 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 29 februari 2024.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 7 november 2024, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 11 december 2024.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken S. HUENGES WAJER.

Gehoord de opmerkingen van de verzoekende partij en haar advocaat R. JESSEN.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

Verzoeker verklaart de Eritrese nationaliteit te bezitten.

Op 14 februari 2023 dient verzoeker een verzoek om internationale bescherming in.

Op 24 november 2023 en op 1 februari 2024 wordt verzoeker gehoord op het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen.

Op 29 februari 2024 neemt de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (hierna: de commissaris-generaal) een beslissing tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus. Dit is de bestreden beslissing, die luidt als volgt:

“(…)

A. Feitenrelaas

U beweert over de Eritrese nationaliteit te beschikken en geboren te zijn in Geza Keren, in Adi Quala. In 1998 bent u voor de militaire training naar Sawa gegaan, u was lid van de 8e ronde. Na zes maanden van militaire training werd u in het militaire kamp Sawa aangesteld als instructeur. U trainde daar de nieuwkomers. In 2005 werd u toegewezen aan het militaire trainingskamp Wia. Daar was u ook instructeur, dat deed u tot 2010. Van 2010 tot 2013 was u tewerkgesteld in het militaire kamp van Me'eter, u was daar aangesteld als instructeur van soldaten die werden meegenomen in een militaire razzia. In 2011 werd uw Haili [militaire eenheid] overgeplaatst naar Tesseney voor het uitvoeren van maetot (verplichte arbeid), jullie werkten in een groentebedrijf. Jullie kregen daar ook extra soldaten. Rond 2013 was u meegenomen in een giffa (militaire round-up), u had verlof gekregen en was gaan werken in de Gash regio. U was immers vier maanden te laat terug van uw verlof. U werd drie maanden vastgehouden in een ondergrondse gevangenis te Tesseney. Na drie maanden moesten jullie maetot doen, daarna werd u uiteindelijk terug naar Sawa gestuurd. U ging daar weer aan de slag als instructeur.

In 2016 werd u nogmaals opgesloten, militairen kwamen u toen thuis halen omdat u toen ook niet terugkeerde na uw verlof. U werd zes maanden opgesloten in de gevangenis van Adi Abeyto. Na uw straf keerde u terug naar uw job in Sawa.

Uw echtgenote heeft de scheiding aangevraagd omdat u niet voldoende voor uw gezin kon zorgen. Door de militaire dienst was u immers op verschillende plaatsen en kon u niet voor de kinderen zorgen. In mei 2016 hebt u uw militaire eenheid verlaten en bent u niet meer teruggekeerd.

Door de traumatische ervaring van uw echtscheiding, u was uw vrouw en kinderen kwijt, had u geen hoop meer of redenen om te blijven. U bent dan te voet vanuit Geza Keren naar Ethiopië gevlucht en hebt daar asiel aangevraagd. In mei 2018 huwde u opnieuw, u verbleef toen in May Aini, Ethiopië. U woonde daar tot u iemand vond die jullie naar Amhara gebied, Dabat, kon brengen. De oorlog in Tigray was bezig toen. Op 5 mei 2022 hebt u Ethiopië verlaten.

Op 10 februari 2023 kwam u aan in België en op 14 februari 2023 diende u een verzoek tot internationale bescherming in.

Ter staving van uw verzoek legde u de volgende documenten neer: uw identiteitskaart (kopie van 2020).

B. Motivering

Na grondige analyse van het geheel van de gegevens in uw administratief dossier, moet vooreerst worden vastgesteld dat u géén elementen kenbaar hebt gemaakt waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken, en dat het Commissariaat-generaal evenmin dergelijke noden in uw hoofde heeft kunnen vaststellen.

Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend, aangezien er in het kader van onderhavige procedure redelijkerwijze kan worden aangenomen dat uw rechten gerespecteerd worden en dat u in de gegeven omstandigheden kunt voldoen aan uw verplichtingen.

Het Commissariaat-generaal is van oordeel dat er geen redenen zijn om uitspraak te doen over het bestaan in uw hoofde van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade. De artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet verplichten namelijk niet dat de voorwaarden voor insluiting van de internationale bescherming worden nagegaan alvorens te besluiten tot de uitsluiting van deze bescherming.

Artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet verwijst naar artikel 1F van de Vluchtelingenconventie, dat bepaalt: "De bepalingen van dit Verdrag zijn niet van toepassing op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen, dat: a) hij [...] een misdrijf tegen de menselijkheid heeft begaan, zoals omschreven in de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen; [...]"

Personen die aanzetten tot of anderszins deelnemen aan de in artikel 1F van de Vluchtelingenconventie genoemde misdrijven of handelingen moeten eveneens van de vluchtelingenstatus worden uitgesloten.

*Uit de elementen aanwezig in uw administratief dossier blijkt **uw betrokkenheid bij misdrijven tegen de menselijkheid**. Bijgevolg dient te worden onderzocht of u uitgesloten moet worden van internationale bescherming.*

Uit het administratief dossier blijkt dat u sinds omstreeks 1998 tewerkgesteld was in het leger van Eritrea, hetgeen u ook niet betwist. U was voor het grootste deel van uw carrière tewerkgesteld als instructeur van de nieuwe rekruten, voornamelijk in het militaire trainingskamp te Sawa, maar ook in de militaire trainingskampen te Wia en Me'eter (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 4, 5). Afhankelijk van uw eigen verklaringen, was u tewerkgesteld in het leger tot 2016 of 2017 (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 5). Na enkele jaren tewerkstelling kreeg u de functie van Mesre officier (kleinste militaire structuur, ongeveer 10 soldaten), en nog wat later de functie van Ganta (militaire structuur van ongeveer 3 mesre-eenheden, 30-45 soldaten) leider. Volgens u betekende dat voor uw functie dat u als ganta-leider samen met de mesre-leider opleiding gaf aan ongeveer 35 personen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 5). Naast de ongeveer twee jaar dat uw eenheid maetot ging doen in Tesseney (een soort van gedwongen gemeenschapsdienst in de landbouw), hebt u altijd de functie van instructeur vervuld binnen het systeem van militaire training.

Uit artikel 7 (1) van het Statuut van Rome vloeit voort dat slavernij; gevangenneming of andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid in strijd met de fundamentele regels van internationaal recht; marteling; worden beschouwd als misdrijven tegen de menselijkheid wanneer deze handelingen worden gepleegd in het kader van een wijdverbreide of stelselmatige aanval gericht tegen een burgerbevolking, met kennis van deze aanval.

Artikel 7, §2 van het Statuut van Rome bepaalt dat onder “marteling” wordt verstaan het opzettelijk toebrengen van ernstige pijn of veroorzaken van ernstig lijden, hetzij lichamelijk, hetzij geestelijk, aan of van een persoon die zich in bewaring of in de macht bevindt van degene die beschuldigd wordt, met dien verstande dat onder marteling niet tevens wordt verstaan pijn of lijden dat louter het gevolg is van, inherent is aan of veroorzaakt is door rechtmatige sancties. Artikel 7, §2 van het Statuut van Rome bepaalt dat onder “slavernij” wordt verstaan de uitoefening van een of alle bevoegdheden verbonden aan het recht van eigendom over een persoon, met inbegrip van de uitoefening van deze bevoegdheid bij mensenhandel, in het bijzonder handel in vrouwen en kinderen.

Het Commissariaat-generaal meent dat redelijkerwijs kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een context van een stelselmatige of wijdverbreide aanval op een burgerbevolking, gepleegd door de Eritrese overheid –en leger in de periode 1993-2017.

Uit de elementen aanwezig in het administratief dossier (‘EASO – Eritrea National Service, exit and return – september 2019’, ‘Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council’, en ‘Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council’) blijkt dat de legerdienst in Eritrea kan worden beschouwd als een ernstige schending van de mensenrechten gezien de arbitraire en onbepaalde duur van de dienst, de gedwongen aard, de dwangarbeid waartoe rekruten verplicht worden, de ernstige beperkingen aan de bewegingsvrijheid, en de onmenselijke omstandigheden in dewelke deze dienst plaatsvindt, waardoor deze dienst als slavernij kan worden beschouwd (zie ‘Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, pp. 47-56). Een nationale militaire dienst an sich is geen vorm van slavernij, en wordt niet gezien als een misdaad tegen de menselijkheid wanneer deze proportioneel is ten aanzien van de noden van de staat, een wettelijke basis heeft en uniform wordt toegepast (zie ‘Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, p. 47). De Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea oordeelt dat de verplichte militaire dienst in Eritrea verschilt van de verplichte militaire dienst in andere landen. Zo is er geen wettelijke basis voor verschillende aspecten van de nationale dienst, zoals bijvoorbeeld de Warsai Yikealo Development Campaign die de verlenging van de militaire dienst inhoudt. Hoewel het decreet van 1995 over de nationale dienst voorschrijft dat de nationale dienst 18 maanden zal duren, is de gemiddelde duurtijd veel langer, en vaak zelfs voor onbepaalde duur. Vragen tot vrijlating uit de militaire dienst worden systematisch en zonder reden geweigerd. Tijdens de militaire dienst worden de soldaten ingezet bij dwangarbeid in constructieprojecten, landbouw en als personeel in private ondernemingen of overheidsinstellingen, ten voordele van zowel de staat als private personen. Eritrese burgers die in de militaire dienst tewerkgesteld zijn, hebben restricties op waar ze zich kunnen bewegen doorheen Eritrea en kunnen geen exit-visum krijgen om het land te mogen verlaten. De nationale dienst verloopt vaak binnen onmenselijke omstandigheden, vanaf de trainingscentra tot de plaatsen waar ze tewerkgesteld zijn. Er zijn getuigenissen van martelingen en seksueel geweld. Personen die verdacht worden van desertie of verlof zonder toestemming nemen, worden niet enkel op arbitraire maar bovendien ook op wrede wijze gestraft. Wanneer men de legerdienst tracht te ontwijken, dan wel in geval van niet-geautoriseerde verplaatsingen of afwezigheden, insubordinatie of het stellen van ‘ongepaste’ vragen, riskeert men willekeurige detentie. Tevens bestaan er gedocumenteerde incidenten van buitengerechtelijke executies in het kader van militaire razzia’s, ofte ‘round-ups’, waarbij personen die de dienst pogen te ontlopen, dan wel deserteerden uit dienst, worden gearresteerd. Tijdens de militaire dienst is er geen religieuze vrijheid en verlof om familie te gaan bezoeken wordt amper toegekend. Vaak zijn soldaten jaren in dienst zonder hun familie te kunnen gaan bezoeken. Er wordt verder verduidelijkt dat slavernij op voortdurende, grootschalige en methodische basis wordt gepleegd in Eritrea sinds 2002.

De misdrijven van gevangenneming, gedwongen verdwijning, marteling, represailles en andere onmenselijke handelingen en vervolging worden gepleegd op een voortdurende, grootschalige en methodische wijze sinds 1991 (zie ‘Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 Human Rights Council, p. 46). **Gevangenneming of andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid** is alomtegenwoordig en het aantal ambtenaren dat misbruik maakt van de aanhoudingsbevoegdheid is bijzonder zorgwekkend, evenals het aantal officiële, niet-officiële en geheime detentieplaatsen – die allen buiten de controle van de (in de feiten onbestaande) rechterlijke macht vallen (zie ‘Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, p. 46). De detentievoorwaarden zelf zijn extreem zwaar en het gebrek aan toegang tot voldoende voedsel, water en medische zorg tijdens detentie blijkt de gevangenen te verzwakken en leidt tot gezondheidscomplicaties op korte en lange termijn, en soms tot de dood. De praktijk om gedetineerden in incommunicado-detentie en/of geïsoleerd te houden met totale minachting voor internationale normen is wijdverbreid. De mentale en fysieke gezondheid van gevangenen wordt dus onnodig aangetast. De Commissie concludeerde dat het aangetoond is dat arrestaties en opsluitingen in strijd met fundamentele regels van het internationaal recht centraal stonden en nog steeds staan in het beleid van de Eritrese leiders, niet alleen om afwijkende meningen te ontmoedigen, maar ook om onafhankelijk of kritisch denken te onderdrukken en angst te zaaien onder de bevolking. Dit om de controle over de Eritrese bevolking te behouden op een manier die niet strookt met het internationaal recht (zie ‘Detailed findings of the

Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, p. 62).

Personen die gearresteerd of vastgehouden zijn, ook tijdens dienstplicht en militaire training, worden routinematig onderworpen aan **vormen van mishandeling die in veel gevallen neerkomen op marteling** (zie 'Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, p. 65). Het gebruik van foltering is zo wijdverbreid dat enkel kan geconcludeerd worden dat het een beleid van de regering is om het gebruik ervan aan te moedigen voor het straffen van personen die als afwijkend worden beschouwd en voor het afdwingen van bekentenissen. Er wordt evenmin toezicht gehouden op de detentiecentra en plegers van martelingen worden nooit voor de rechter gebracht. Er zijn veel getuigenissen van de harde straffen binnen de militaire trainingskampen, tijdens de militaire training. Iedereen die de leiding heeft over dienstplichtigen, zij het in de gevangenis of in de militaire training, kunnen de dienstplichtigen folteren of op andere wijze martelen (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 282). Deze martelingen of mishandelingen gebeuren om verschillende redenen: ongehoorzaamheid, overtreden van regels (bijvoorbeeld, verlof zonder toestemming), ondermaatse prestaties, een mening uiten, verlof aanvragen, etc (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 305). Straffen die kunnen gekwalificeerd worden als marteling van de rekruten, zijn dagelijkse routine binnen het trainingskamp van Sawa en andere militaire trainingskampen. De straffen die in het kamp Wia worden toegepast zouden nog wreder zijn, en nog vaker tot de dood leiden (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 304). Het militaire trainingskamp Wia was tijdelijk gesloten rond 2010 omdat er zo veel doden vielen, maar werd nadien weer geopend (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 374).

Een van de vele folterpraktijken in Eritrea, bestaat in het blootstellen van het slachtoffer aan de blakende zon, dit tijdens de heetste uren van de dag. Getuigenissen hierover hebben het over het vastgebonden zijn en gedwongen worden om neer te liggen, dan wel te rollen in het hete zand of op ijzeren tanks, in de brandende zon gedurende meerdere uren, soms dag na dag; dan wel gedwongen te zijn om blootvoets te wandelen op de brandende grond (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 290). Een getuige rapporteerde zo bijvoorbeeld dat hij geketend buiten achtergelaten werd, onder de zon, van 8u 's morgens tot 6u 's avonds, gedurende veertig dagen.

Uit deze rapporten komt onomstotelijk naar voren dat de gedwongen legerdienst in Eritrea en de gevolgen wanneer men deze tracht te ontwijken bekend staan om ernstige en systematische schendingen van de mensenrechten. Gezien het stelselmatige en doelbewuste karakter van deze mensenrechtenschendingen kunnen deze daden volgens artikel 7 van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof bovendien gekwalificeerd worden als misdaden tegen de menselijkheid.

Uit de elementen aanwezig in het administratief dossier blijkt dat u binnen deze context jarenlang werkzaam was binnen het Eritrese leger, en dat u uw carrière afsloot met een verantwoordelijke functie in het trainen van rekruten binnen de legerdienst. Deze rekruten worden vaak gedwongen meegenomen naar de militaire trainingskampen, waar ze onderworpen worden aan de hierboven vermelde mensenrechtenschendingen.

Vooreerst wijst het CGVS op het feit dat u een **leidinggevende en coördinerende rol vervulde binnen het Eritrese leger**, met name binnen het kader van de militaire opleiding, en daarbij onder andere de bevoegdheid had om straffen uit te delen. U verklaart sinds 1998 tewerkgesteld geweest te zijn binnen het leger, en een leidinggevende functie te hebben gehad over een 35 dienstplichtigen in training (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 5). U kreeg voor uw functie 950 Nakfa betaald per maand, wat beduidend hoger ligt dan het gemiddelde loon van een gewone soldaat. U werd hier op gewezen, en u verwees naar uw langdurige dienst in het leger, en dat u bepaalde verantwoordelijkheden, een bepaalde positie had (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 21). Door uw carrière als militaire leidinggevende binnen het Eritrese leger, droeg u bij aan het systeem van slavernij dat de verplichte militaire dienst van Eritrea is.

U legde uit dat u de nieuwkomers in het trainingskamp meteen begon op te leiden over discipline, en dat ze niets mochten weigeren van wat hen werd opgedragen (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 16). Personen die niet op tijd kwamen, of die fouten begingen, werden gestraft (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 7). De soldaten vreesden u en wilden geen fouten maken, maar wanneer er fouten werden gemaakt, straffe u de soldaten zelf. U kon hun dossier ook doorgeven aan hogere instanties zodat ze die persoon zouden kunnen opsluiten (of andere straffen konden toepassen) (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 16). U verklaarde zelf nooit in Sawa iemand op slechte manier gestraft te hebben, en dat de hoogst mogelijke straf die u zelf ooit gegeven had, een straf was die u beschreef als 'zitten en staan'. Soms liet u de mensen ook lopen als straf (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 10). Elke trainer zou zo zijn eigen manier van straffen hebben, voor u was dat dan lopen en zitten en staan (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 11). Wanneer het zo niet kon opgelost worden, zou u die persoon doorverwijzen naar uw eigen leidinggevende, de hayli leider (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 17). Uw taak zou zich beperken tot de lichtere en de gemakkelijker straffen (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 18). Gezien de informatie, toegevoegd aan het administratief dossier, met betrekking tot de zware fysieke straffen die op grote schaal worden toegepast binnen de context van de militaire training, is het bezwaarlijk aannemelijk dat u dan een zogenaamde alleenstaande actor bent die enkel de lichte straffen toepaste. De personen die u

doorgaf aan de hayli leider, kunnen dan wel naar de gevangenis gestuurd worden (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 10). In dit kader dient te worden opgemerkt – zoals blijkt uit de aan het administratieve dossier toegevoegde informatie – dat de omstandigheden in alle detentieplekken in Eritrea, enkel omschreven kunnen worden als 'extreem wreed', en de omstandigheden waarin gedetineerden worden vastgehouden, zeker bij aanvang van de detentieperiode, bijzonder inhumaan zijn, gedetineerden vaak ofwel in extreem overbevolkte en vuile cellen worden vastgehouden, dan wel in eenzame opsluiting en in volstreekte duisternis (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 248). Detentieplekken in militaire trainingskampen in Eritrea, kunnen bestaan uit een plek onder de zon, afgebakend door grote doornachtige takken van acacia bomen, waarin gedetineerden worden vastgehouden onder een verschroeiende zon; dan wel containers, een gat in de grond afgedekt met een ijzeren plaat of takken, hangars, tenten of zinken huizen (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 235). Voorts blijkt dat het gebruik van incommunicado-detentie systematisch wordt toegepast door de Eritrese autoriteiten. Detentie in geheime en onofficiële detentieplekken, constitueert een schending van het recht op vrijheid en veiligheid, en bevordert schendingen van het recht niet onderworpen te worden aan marteling, en behandeld te worden met menselijkheid en de inherente waardigheid van het menselijk individu (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 243). Zoals hierboven ook reeds werd opgemerkt, worden personen die gearresteerd of vastgehouden zijn, ook tijdens dienstplicht en militaire training, routinematig onderworpen aan vormen van mishandeling die in veel gevallen neerkomen op marteling.

Later tijdens het interview gaf u ook wel aan dat u mensen straffe die zich slecht gedroegen als groep, door hen te verplichten om een uur in de zon te liggen (notities persoonlijk onderhoud CGVS p. 19). U gaf zelf aan dat een uur in de zon liggen, met het warme klimaat, een grote straf is. Ook het rapport van de Commissie beschreef dergelijke straffen zoals langdurige blootstelling aan de zon, als een van de gehanteerde foltertechnieken (zie 'Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 Human Rights Council, p. 66). Dit deed u naar eigen zeggen heel vaak, omdat ze niet gehoorzaamden en geen respect toonden (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 19).

De straffen die in Sawa werden uitgedeeld – u verklaarde dat u in Sawa fysieke straffen zou uitdelen middels het opdragen aan rekruten om achtereenvolgens te liggen en weer op te staan; dan wel gaf u het door aan uw oversten, opdat de persoon opgesloten zou worden (notities persoonlijk onderhoud CGVS, p. 16) – zouden volgens u nog meevallen in vergelijking met andere plaatsen zoals Wia en Me'eter (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 11). Dit zijn plaatsen waar u ook training hebt gegeven. Uw tijd in het trainingskamp Wia beschreef u zelf als zwaar, en dat het 'geen happy place' was (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 16). Mensen die naar Wia werden gebracht, werden opgepakt in een militaire round up, een giffa en maakten soms ook een gevangenisstraf door alvorens aan de militaire training te beginnen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 9).

U stond ook in voor de opvolging van de aanwezigheden van de mensen onder u, twee keer per dag was er een appel, een keer in de vroege ochtend, en een keer in de avond (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 18). Op deze manier droeg u ook bij aan het feit dat mensen gedwongen werden om deel te nemen aan de militaire training en er in die omstandigheden moesten verblijven.

Op basis van bovenstaande verklaringen kan enkel worden besloten dat u een wezenlijke bijdrage heeft geleverd aan het systeem van slavernij waaraan dienstplichtigen werden onderworpen en u door uw handelen rekruten bloot heeft gesteld aan (minstens) een zeer reëel risico op buitensporige bestraffing en foltering, en dat u zelf daden van foltering stelde.

De voormelde handelingen dienen te worden beschouwd als misdrijven tegen de menselijkheid in de zin van artikel 7 van het Statuut van Rome, meer bepaald slavernij; gevangenneming of andere ernstige beroving van de elementaire vrijheid in strijd met de fundamentele regels van internationaal recht; marteling.

Uit de lichten in het dossier blijkt dat u **individuele verantwoordelijkheid** draagt voor deze misdrijven tegen de menselijkheid.

Voor deelname aan een misdrijf als bedoeld in artikel 1F van de Vluchtelingenconventie moet de verzoeker om internationale bescherming individuele aansprakelijkheid dragen. Het feit dat een persoon nooit zelf misdrijven zou hebben gepleegd, volstaat niet om te concluderen dat de vreemdeling niet van de vluchtelingenstatus kan worden uitgesloten. Medeplichtigheid (cfr. art. 25, §3 van het Statuut van Rome) aan de in artikel 1F beschreven misdrijven valt immers ook onder het toepassingsgebied van deze uitsluitingsclausule, voor zover de feiten met kennis van zaken werden gepleegd en de verzoeker er dus een wezenlijke of belangrijke bijdrage aan heeft geleverd in de wetenschap dat zijn handelen of nalaten het criminele gedrag vergemakkelijkte. Een persoon moet het misdrijf niet fysiek hebben gepleegd. Het aanzetten tot het misdrijf, hulp bij het misdrijf en deelname aan een gezamenlijke criminele onderneming kunnen volstaan (UNHCR, Guidelines on international protection: application of the exclusion clauses: article 1F of the 1951 Convention relating to the status of refugees, 4 september 2003, nr. 18).

In dit verband wordt ook verwezen naar het arrest van het ICTY in de zaak Tadic (Prosecutor v. Tadic, arrest nr. IT-94-1-T ICTY Trial Chamber 7 mei 1997) waarin werd geoordeeld dat een verdachte strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld voor zijn daden wanneer is bewezen dat hij bewust heeft deelgenomen aan het plegen van een misdrijf en wanneer zijn deelname een rechtstreekse en wezenlijke invloed heeft gehad

op het plegen van het misdrijf door zijn daadwerkelijke steun daaraan tijdens, voor of na het misdrijf (paragraaf 692 van het arrest). Met "wezenlijke invloed" bedoelt het ICTY dat de bijdrage een reëel effect heeft op het plegen van het misdrijf en dat het misdrijf hoogstwaarschijnlijk niet op dezelfde wijze zou zijn gepleegd als niemand de rol van de verdachte had gespeeld (paragraaf 688). Er is dus sprake van een wezenlijke bijdrage wanneer er een oorzakelijk verband bestaat tussen de handelingen van een persoon en het desbetreffende misdrijf.

Dergelijk causaal verband kan er al vastgesteld worden wanneer u duidelijk de verantwoordelijkheid had om de militaire rekruten te straffen, en hen deze straffen ook oplegde. U kan in die mate dus als dader van het misdrijf van foltering beschouwd worden. Deze straffen gingen van het zogenaamde 'staan en zitten' tot een groep buiten onder de hete zon te laten staan, wat als foltering kan beschouwd worden in het hete klimaat van Sawa, Wia en Me'eter.

Verder stelt het CGVS vast dat u door uw actief en passief meewerken minstens het handelen van uw oversten en van het Eritrese regime vergemakkelijkt heeft en gefaciliteerd, en bijgevolg ook het systeem van slavernij dat de militaire dienst is, in stand hebt helpen houden. Het CGVS wijst er op dat u verantwoordelijk was voor het trainen van de rekruten, die dan later gedwongen worden om naar de oneindige militaire dienst te gaan. Als trainer was u dus een onmisbare schakel binnen de gedwongen militaire dienst. In de kampen als Wia en Me'eter trainde u ook mensen die al eerder de militaire dienst ontvlucht waren, en dan na opsluiting daar waren. Wanneer iemand van uw soldaten probeerde te ontsnappen, schoot u in de lucht, en u drong uw assistent/ mesre-leider er ook op aan om in de lucht te schieten. De soldaten in de omgeving konden die persoon dan oppakken (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 19).

Daarnaast gaf u ook de namen van personen door aan de hayli-leider voor zwaardere straffen, zoals gevangenisstraffen, of wanneer deze personen niet op appel waren. Mensen die gevlucht waren tijdens de opleiding, werden volgens u ook zwaar gestraft in een zogenaamde extreme gevangenis (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 13). Moest het gebeuren dat u iemand zag vluchten, dan moest u de leidinggevende verwittigen, en dan zou die persoon sowieso geslagen en gearresteerd worden (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 9). Het feit dat u degene was die de namen doorgaf aan uw meerderen, heeft er op deze manier toe geleid dat u een substantiële bijdrage leverde aan de opsluiting van deze mensen, en de foltering en de mensonterend omstandigheden die deze mensen moesten doorstaan in de gevangnissen.

Er dient ook te worden vastgesteld dat u intentioneel en met kennis hebt gehandeld.

Het CGVS wijst er op dat u ten volle bewust bent van de wanpraktijken waaraan het Eritrese regime zich schuldig maakt. U bent volledig op de hoogte van de mensenrechtenschendingen die, nog los van uw eigen beslissingsbevoegdheid, binnen de Eritrese militaire training en dienst konden voorvallen. U weet dat u als instructeur een bijdrage leverde aan een systeem waarbij de mensen die gedwongen worden om hun gezin achter te laten voor onbepaalde duur, mensen die hiertoe gedwongen worden door de overheid (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 9-10). U verklaarde zelf dat u het belangrijk vond om de rekruten bij te brengen dat ze niet mochten vluchten, omdat er dan een zware gevangenisstraf kon volgen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 10). U was degene die hen trainde, die hen opleidde, om mee te draaien in dit systeem van slavernij. Op zijn minst bent u zich bewust van de mensonwaardige behandeling waaraan u uw rekruten heeft blootgesteld door hen in een systeem van slavernij te houden en bracht u hen in een positie waarvan u wist, dan wel had moeten weten, dat deze personen tenminste de aanmerkelijke kans liepen te worden mishandeld, gefolterd en/ of gemarteld indien zij zich aan het systeem trachtten te onttrekken.

U werd ook gewezen op de situatie in de militaire trainingskampen, en dat de opleiding gepaard gaat met zware straffen en geweldplegingen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 14). Zoals supra gemotiveerd, zijn deze straffen van die aard dat ze gekwalificeerd kunnen worden als foltering. U gaf aan dat dat bestaat, maar dat het in de verschillende divisies onderling wel kan verschillen, en dat er ook binnen uw divisie bepaalde ganta-eenheden waren waar de straffen zwaarder en extremer zijn. Tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS hebt u zelf ook toegegeven dat u mensen hebt gestraft. Wanneer iemand een slecht karakter had, of als iemand temperamentvol was, stuurde u deze persoon ook doelbewust door naar de leider van de Haili, zodat hij dan naar de gevangenis kon gestuurd worden (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 18). Hoewel u dus beweert om enkel over de lichte straffen te gaan, stuurde u ook doelbewust mensen naar uw leiders om hen zwaarder te laten straffen. U greep verder ook niet in wanneer u zag dat collega's van u zware straffen aan het uitdelen waren (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 14). U was zich ook terdege bewust van de onmenselijke omstandigheden in de trainingskampen waar u training gaf, zoals supra werd besproken gaf u zelf aan dat bijvoorbeeld Wia een verschrikkelijke plaats was. U was op de hoogte van de gevangnissen die er waren in Wia en Me'eter, waar mensen soms jaren werden opgesloten indien ze bijvoorbeeld het land hadden willen ontvluchten (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 8). Ook mensen die te laat terugkwamen van verlof of die verlof namen zonder toestemming werden naar dergelijke gevangnissen geleid (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 6). In dit kader kan opgemerkt worden dat u zelf verklaarde dat u namen van personen rapporteerde aan uw oversten, wanneer deze niet aanwezig waren op het appel (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 18).

Wat betreft de mensen die naar de gevangnissen werden geleid, blijkt uit uw verklaringen dat u dus de bevoegdheid had om zogenaamde moeilijkere rekruteren voor straf, via uw overste, naar de gevangenis te sturen. Door uw aanwezigheid in de kampen zoals Wia en Me'eter, en uw eigen opsluiting in gevangnissen

als Tesseney en Adi Abeyto, toonde u aan dat u bewust bent van de situatie die zich voortdoet in dergelijke gevangenissen.

Tijdens uw persoonlijk onderhoud werd u geconfronteerd met de mogelijkheid dat u op grond van bovengenoemde feiten van internationale bescherming zou worden uitgesloten. De door u genoemde elementen kunnen u echter niet ontheffen van uw individuele verantwoordelijkheid voor de misdrijven tegen de menselijkheid.

Toen u geconfronteerd werd met de mogelijkheid tot uitsluiting, legde u uit dat u hoorde dat België een democratie is, waar er vrije meningsuiting is, en dat u hoorde dat u hier een statuut van vluchteling kon krijgen ongeacht het feit dat u in het leger zat (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 14,15). U voegde er ook aan toe dat het niet iets was wat u wilde doen, maar dat u gedwongen was om dit te doen, net zoals iedereen. Waar u nog kan aanhalen dat u ook gedwongen was om de militaire dienst te doen, net zoals de rekruten die u trainde, wijst het CGVS er op dat u duidelijk binnen de dienst wel wat discretionaire bevoegdheden had. Zoals u zelf al zei, had zo elke instructeur een eigen manier van straffen opleggen, sommigen die minder extreem waren, en anderen die extremer waren. U gaf nergens aan dat u hierbij bevelen van hogerop moest volgen, u was dus vrij in uw keuze om bepaalde straffen al dan niet uit te voeren en op te leggen. U toont niet aan dat u onder dwang handelde zoals vastgelegd in art. 31 §1, d van het statuut van Rome . Art. 31 §1 (d): “de gedragingen waarvan wordt gesteld dat zij een misdaad opleveren waarover het Hof rechtsmacht bezit, voortgevloeid zijn uit dwang als gevolg van een onmiddellijke doodsdreiging of een dreiging van voortdurend of op handen zijnde ernstig lichamelijk letsel, en de persoon noodzakelijkerwijs en redelijk handelt teneinde deze dreiging af te wenden, op voorwaarde dat de persoon niet de bedoeling heeft groter letsel toe te brengen dan het letsel dat hij tracht te voorkomen. Een dergelijke dreiging kan : i) worden veroorzaakt door andere personen; of ii) worden gevormd door andere omstandigheden onafhankelijk van zijn wil.”. Nergens haalde u aan dat u zelf zwaar gestraft zou worden indien u de rekruten niet zou straffen op de manier waarop u ze beschreef, zoals hierboven aangestipt had u zelf de beslissingsmarge om te besluiten welke straf er wordt toegepast. Daarenboven komt uit uw verklaringen allerminst naar voren dat u alles deed binnen uw mogelijkheden om zich hieraan te trachten te onttrekken en niet langer deel uit te maken van dit systeem dat flagrante mensenrechtenschendingen begaat. De beweegreden waarom u uiteindelijk het leger verliet en Eritrea ontvluchtte is omwille van het feit dat uw echtgenote de echtscheiding had aangevraagd en u het daardoor niet meer aankon (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 12). Dit was na ongeveer 20 jaar van militaire dienst. U was getraumatiseerd door haar beslissing om te scheiden, uw vrouw en kinderen hadden u verlaten, en u had geen hoop meer, noch redenen om te blijven (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 12 en notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 11). U hebt dan relatief snel en relatief gemakkelijk het dorp verlaten (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 12). U hebt niemand over uw vertrek verteld, en u hebt gewoon 5 uur gewandeld naar de grens (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 13). Er kan bezwaarlijk gezegd worden dat u louter uit zogenaamde gewetenswroeging in verband met uw functie binnen het Eritrese leger, besloten hebt om het Eritrese leger te verlaten. Gevraagd of u ooit had geprobeerd om te vertrekken uit de militaire dienst, verklaarde u louter dat u in 2018 besloot om te vertrekken uit de dienst (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 11). Daarvoor zou u er wel aan gedacht hebben, maar u sprak er nooit over uit vrees dat ze u zouden arresteren (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 12). Bij uw verlof van 2018 hebt u dan toch de kans gegrepen om te vluchten. Uit uw eigen verklaringen blijkt ook wel dat u elke zes maanden een maand verlof kreeg en uw kinderen kon zien, dus twee maanden verlof per jaar (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 13). Dit verlof viel altijd wanneer de soldaten hun training van zes maanden voorbij was (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 21). Uit uw verklaringen blijkt dat u gedurende uw dienst van decennialang, ruim de kans had om te vertrekken en u te onttrekken aan deze dienst. Gevraagd naar de reden waarom u die eerdere kansen niet benutte, legde u louter uit dat u een gezin had en uw huwelijk, wat het moeilijker maakte om hen te verlaten (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 12).

Voor zover u de verschoningsgrond aanhaalt dat u zou handelen onder bevel, hetgeen evenwel niet blijkt uit bovenstaande, dient het volgende opgemerkt. Een bevel tot handelingen waarmee foltering/marteling wordt gefaciliteerd, wordt onrechtmatig geacht: foltering kan niet gerechtvaardigd worden door uitzonderlijke omstandigheden, noch door een bevel van een hoger geplaatste functionaris. Dat u onder militair bevel en wettelijk voorschrift handelde kan dus evenmin als verschoningsgrond worden weerhouden gezien de aard van de misdrijven waaraan u wetens en willens een bijdrage leverde, met name misdrijven tegen de menselijkheid, onmiskenbaar onwettig zijn en er bijgevolg niet wordt voldaan aan de voorwaarden zoals vastgelegd in art. 33 van het statuut van Rome . Art. 33 van het statuut van Rome bepaalt: “Bevelen van meerderen en wettelijk voorschrift 1. Het feit dat een misdaad waarover het Hof rechtsmacht heeft door een persoon is gepleegd krachtens een bevel van een regering of van een meerdere, hetzij een militair hetzij een burger, ontheft die persoon niet van strafrechtelijke aansprakelijkheid, tenzij : (a) de persoon wettelijk verplicht was bevelen van de desbetreffende regering of meerdere te volgen; (b) de persoon geen kennis had van het feit dat het bevel onwettig was; en (c) het bevel niet onmiskenbaar onwettig was. 2. Voor de toepassing van dit artikel zijn bevelen om genocide te plegen of misdaden tegen de mensheid onmiskenbaar onwettig.”

U brengt u geen andere verschoningsgronden aan die u kunnen vrijpleiten van uw individuele verantwoordelijkheid.

Bovendien stelt het CGVS toch een **duidelijke loyaliteit** vast van u tegenover uw oversten. U werd namelijk zodanig vertrouwd door uw oversten om niet te vertrekken uit Eritrea, dat u pass permits (doorlaatbewijzen) nabij de grens kreeg (regio Adi Kuala), goed wetende dat deze niet aan iedere dienstplichtige kon worden verleend gezien de grote kans op desertie (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 6). Ook zelf gaf u aan dat een verlof om de zes maanden een gunst is die enkel in vertrouwen werd verleend, wanneer ze geloven dat je niet zou vluchten (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 6). Verder bent u ook nooit gezakt in rang, u bleef Gantaleider, en u hebt ook nooit van functie moeten veranderen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 7). U beweerde dat u zelf twee keer bent opgesloten in een detentiecentrum of de gevangenis nadat u niet op tijd terugkeerde van verlof (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 12, 13). Het is een teken van het vertrouwen dat uw oversten hadden in u, dat u na deze detenties steeds kon terugkeren naar uw functie als ganta-leider, binnen uw divisie, in Sawa. U zou beide keren enkel nog binnen uw eenheid een waarschuwing krijgen om het niet meer te doen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 13). Bovendien bent u ook niet altijd consistent in uw verklaringen met betrekking tot deze opsluitingen. Bij de Dienst Vreemdelingenzaken had u verklaard dat u in 2016 vijf maanden vastzat in Adi Abeyto (vragenlijst). Voor het CGVS verklaarde u dan vervolgens dat u zes maanden opgesloten zat in Adi Abeyto (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 13). Het was tevens ook in mei 2016 dat u dan opnieuw verlof kreeg, u had toestemming gevraagd om te gaan ploegen en gekregen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 5). Daargelaten dat u dus maar maximum vijf maanden kan hebben vastgezet in 2016, tot het mei is, is het ook wel zeer opmerkelijk dat u dan meteen na terugkeer uit de gevangenis naar uw eenheid, de toestemming zou hebben gekregen om met verlof te gaan om te gaan zaaien. De opeenvolging van deze gebeurtenissen is niet geloofwaardig.

Gelet op bovenstaande vaststellingen is het Commissariaat-generaal van oordeel dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat u individuele verantwoordelijkheid draagt voor misdrijven tegen de menselijkheid.

Bijgevolg dient u te worden uitgesloten van de vluchtelingenstatus overeenkomstig artikel 55/2, eerste lid van de Vreemdelingenwet en artikel 1F van de Vluchtelingenconventie.

Om dezelfde redenen dient u te worden uitgesloten van de subsidiaire bescherming overeenkomstig artikel 55/4, § 1 van de Vreemdelingenwet.

De documenten die u hebt neergelegd, werpen geen ander licht op de bovenstaande beoordeling. Er wordt immers niet betwist dat u over de Eritrese nationaliteit beschikt, wat u aantoont met uw identiteitskaart.

Op basis van artikel 57/5quater van de vreemdelingenwet werd u de mogelijkheid gegeven opmerkingen te formuleren met betrekking tot de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud die naar u werden verstuurd op 06/02/2024. Er werden echter geen opmerkingen ontvangen waardoor u wordt geacht in te stemmen met de inhoud van de notities van het persoonlijk onderhoud.

Wanneer de commissaris-generaal een verzoeker om internationale bescherming uitsluit van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus, is hij overeenkomstig de artikelen 55/2, tweede lid, en 55/4, §4 van de Vreemdelingenwet verplicht een advies te verstrekken over de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

De commissaris-generaal is van oordeel dat een verwijderingsmaatregel wat u betreft niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

C. Conclusie

Steunend op de artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet wordt u uitgesloten van de vluchtelingenstatus en uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

(...)"

2. Over de rechtspleging

Verweerder heeft middels zijn nota met opmerkingen de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) verzocht om onderhavige zaak te behandelen via een louter schriftelijke procedure.

Artikel 39/73-2 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de Vreemdelingenwet), ingevoegd bij de wet van 30 juli 2021 en in werking getreden op 10 december 2021, voorziet dat de louter schriftelijke procedure voortaan ook kan op verzoek van één van de partijen. Dit artikel luidt als volgt:

"§ 1.

Elke partij kan de Raad verzoeken om gebruik te maken van een louter schriftelijke procedure in, naar gelang van het geval, het verzoekschrift, de nota met opmerkingen, de kennisgeving dat zij geen syntheseseminarie wenst neer te leggen of de syntheseseminarie.

Bij toepassing van het eerste lid vermeldt het opschrift van het procedurestuk ook "verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure".

§ 2.

De griffie stelt de tegenpartij onverwijld op de hoogte van het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure op het zelfde ogenblik dat zij, al naar gelang het geval, een kopie overmaakt van het

verzoekschrift, van de nota met opmerkingen, van de kennisgeving dat de verzoekende partij geen synthesememorie zal neerleggen of van de synthesememorie. Indien de tegenpartij binnen de vijftien dagen na de verzending door de griffie geen bezwaar maakt tegen het verzoek tot behandeling via een louter schriftelijke procedure, wordt zij geacht hiermee in te stemmen. In dat geval onderzoekt de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter het beroep bij voorrang en doet hij uitspraak op grond van het administratieve dossier en de procedurestukken, tenzij hij het nodig acht de mondelinge opmerkingen van de partijen te horen, in welk geval artikel 39/74 wordt toegepast.

§ 3.

Wanneer de kamervoorzitter of de door hem aangewezen rechter instemt met het verzoek tot het gebruik van een louter schriftelijke procedure, stelt hij de partijen hiervan in kennis en stelt hij, bij beschikking, de datum vast waarop de debatten worden gesloten. Deze datum ligt minstens acht dagen na de datum van verzending van de beschikking. Partijen kunnen tot op de dag van het sluiten van de debatten een pleitnota indienen. Indien er een pleitnota wordt ingediend, brengt de griffie deze onverwijld ter kennis aan de tegenpartij. In dit geval wordt het arrest niet eerder gewezen dan acht dagen na de sluiting van de debatten."

Verzoeker heeft de Raad echter op 14 mei 2024 per post gemeld zich te verzetten tegen de behandeling van zijn dossier via een louter schriftelijke procedure.

Gelet op het bezwaar van verzoeker wordt dan ook geen toepassing gemaakt van de procedure voorzien in artikel 39/73-2 van de Vreemdelingenwet.

3. Het verzoekschrift

3.1. In wat zich aandient als een eerste en enig middel beroept verzoeker zich op de schending van artikel 1, A, (2) en F van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 (hierna: het Vluchtelingenverdrag), van de artikelen 12 en 17 van "de *Erkenningsrichtlijn*", van de artikelen 7 en 31, § 1, d) van het Statuut van Rome, van de artikelen 48, 48/2, 48/3, 48/4, 48/5, 48/7, 55, 57/6 en 62 van de Vreemdelingenwet, van het redelijkheidsbeginsel, van het zorgvuldigheidsbeginsel, van de artikelen 3, 4 en 13 van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM), van artikel 33 van de richtlijn 2011/95/EU van het Europees Parlement en de Raad van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (herschikking) (hierna ook de Kwalificatierichtlijn), van het proportionaliteitsbeginsel en van de rechten van verdediging, alsook op een manifeste appreciatiefout.

3.2. Verzoeker betwist de motieven van de bestreden beslissing en besluit dat hij wel degelijk nood heeft aan internationale bescherming.

Verzoeker vraagt in hoofddeorde om hem als vluchteling te erkennen, minstens hem de subsidiaire beschermingsstatus te verlenen en in ondergeschikte orde om de bestreden beslissing te vernietigen en terug te sturen naar het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen voor verder onderzoek.

4. De nota met opmerkingen

De Raad ontvangt vanwege verweerder een nota met opmerkingen, overeenkomstig artikel 39/72, § 1 van de Vreemdelingenwet, waarin hij het gelijk van zijn beslissing herhaalt en repliceert op het verzoekschrift.

5. Bevoegdheid

Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutive kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van verzoekers om internationale bescherming daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de richtlijn 2011/95/EU moet de Raad zijn

bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de richtlijn 2013/32/EU. Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek die voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de richtlijn 2013/32/EU.

Op grond van artikel 49/3 van de Vreemdelingenwet worden de verzoeken om internationale bescherming hierna bij voorrang onderzocht in het kader van het Vluchtelingenverdrag, zoals bepaald in artikel 48/3 van de Vreemdelingenwet, en vervolgens in het kader van artikel 48/4 van dezelfde wet. De Raad moet daarbij een gemotiveerd arrest vellen dat aangeeft om welke redenen een verzoeker om internationale bescherming al dan niet voldoet aan de criteria, zoals bepaald in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

6. Bewijslast en samenwerkingsplicht

Het wettelijke kader omtrent de bewijslast en samenwerkingsplicht wordt heden uiteengezet in de artikelen 48/6 en 48/7 van de Vreemdelingenwet, die de omzetting betreffen van artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU en bijgevolg in het licht van deze Unie-rechtelijke bepalingen moeten worden gelezen.

De in artikel 4 van de richtlijn 2011/95/EU vervatte ‘beoordeling van feiten en omstandigheden’ in het kader van een onderzoek naar aanleiding van een verzoek om internationale bescherming, verloopt in twee onderscheiden fasen.

De eerste fase betreft de vaststelling van de feitelijke omstandigheden die bewijselementen tot staving van het verzoek kunnen vormen. De in artikel 4, lid 1 van de richtlijn 2011/95/EU en artikel 13, lid 1 van de richtlijn 2013/32/EU beoogde samenwerkingsplicht, die is beperkt tot deze eerste fase, houdt in dat het in beginsel aan de verzoeker om internationale bescherming toekomt om alle nodige elementen ter staving van zijn verzoek, zoals vermeld in artikel 48/6, §1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, zo spoedig mogelijk aan te brengen opdat de relevante elementen van zijn verzoek kunnen worden bepaald. De verzoeker moet aldus een inspanning doen om dit verzoek te onderbouwen, onder meer aan de hand van verklaringen, schriftelijke bewijzen, zoals documenten en stukken, of ander bewijsmateriaal. Indien de door de verzoeker aangevoerde elementen om welke reden ook niet volledig, actueel of relevant zijn, is het aan de met het onderzoek belaste instanties om actief met de verzoeker samen te werken om alle elementen te verzamelen die het verzoek kunnen staven. Daarnaast moeten deze instanties ervoor zorgen dat nauwkeurige en actuele informatie wordt verzameld over de algemene situatie in het land van oorsprong en, waar nodig, in landen van doorreis.

De tweede fase betreft de beoordeling in rechte van deze gegevens door de met het onderzoek belaste instanties, waarbij wordt beslist of, in het licht van de feiten die een zaak kenmerken, is voldaan aan de materiële voorwaarden, omschreven in de artikelen 48/3 of 48/4 van de Vreemdelingenwet, voor de toekenning van internationale bescherming. Hier wordt beoordeeld wat de gevolgen zijn van de tot staving van het verzoek ingediende elementen, en dus wordt beslist of die elementen daadwerkelijk kunnen voldoen aan de voorwaarden voor de toekenning van de gevraagde internationale bescherming.

Dit onderzoek van de gegrondheid van het verzoek behoort tot de uitsluitende bevoegdheid van de met het onderzoek belaste instanties zodat in deze fase een samenwerkingsplicht niet aan de orde is (HvJ 22 november 2012, C-277/11, M.M., pt. 64-70).

De beoordeling van een verzoek om internationale bescherming moet plaatsvinden op individuele wijze. Overeenkomstig artikel 48/6, § 5 van de Vreemdelingenwet moet, onder meer, rekening worden gehouden met alle relevante informatie in verband met het land van herkomst op het tijdstip waarop een beslissing inzake het verzoek wordt genomen, met inbegrip van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen die gelden in het land van herkomst en de wijze waarop deze worden toegepast, alsook met de door de verzoeker overgelegde documenten en afgelegde verklaringen. Consistentie, voldoende detaillering en specificiteit alsook voldoende aannemelijkheid vormen indicatoren op basis waarvan de geloofwaardigheid van de verklaringen kan worden beoordeeld, rekening houdend met de individuele omstandigheden van de betrokken verzoeker. Twijfels over bepaalde aspecten van een relaas ontslaan de bevoegde overheid niet van de opdracht de vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade betreffende die elementen waar geen twijfel over bestaat, te toetsen. Het moet in deze evenwel gaan om die elementen die de nood aan internationale bescherming kunnen rechtvaardigen.

Wanneer een verzoeker bepaalde aspecten van zijn verklaringen niet staft met schriftelijke of andere bewijzen, dan bepaalt artikel 48/6, § 4 van de Vreemdelingenwet dat deze aspecten geen bevestiging behoeven indien aan de volgende cumulatieve voorwaarden is voldaan:

“a) de verzoeker heeft een oprechte inspanning geleverd om zijn verzoek te staven;

- b) alle relevante elementen waarover de verzoeker beschikt, zijn voorgelegd, en er is een bevredigende verklaring gegeven omtrent het ontbreken van andere bewijskrachtige elementen;*
- c) de verklaringen van de verzoeker zijn samenhangend en aannemelijk bevonden en zijn niet in strijd met de algemene en specifieke informatie die gekend en relevant is voor zijn verzoek;*
- d) de verzoeker heeft zijn verzoek om internationale bescherming zo spoedig mogelijk ingediend, of hij heeft goede redenen kunnen aanvoeren waarom hij nagelaten heeft dit te doen;*
- e) de algemene geloofwaardigheid van de verzoeker is komen vast te staan.”*

7. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen hebben tot doel de burger in kennis te stellen van de redenen waarom de administratieve overheid de beslissing heeft genomen, zodat kan worden beoordeeld of er aanleiding toe bestaat de beroepen in te stellen waarover hij beschikt. De Raad stelt vast dat de motieven van de bestreden beslissing op eenvoudige wijze in die beslissing kunnen gelezen worden zodat verzoeker er kennis van heeft kunnen nemen en heeft kunnen nagaan of het zin heeft de bestreden beslissing aan te vechten met de beroepsmogelijkheden waarover hij in rechte beschikt. Daarmee is aan de voornaamste doelstelling van de formele motiveringsplicht, zoals voorgeschreven in de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen en in artikel 62, § 2 van de Vreemdelingenwet, voldaan (RvS 5 februari 2007, nr. 167.477; RvS 31 oktober 2006, nr. 164.298; RvS 10 oktober 2006, nr. 163.358; RvS 10 oktober 2006, nr. 163.357; RvS 21 september 2005, nr. 149.149; RvS 21 september 2005, nr. 149.148). Verzoeker maakt niet duidelijk op welk punt deze formele motivering hem niet in staat zou stellen te begrijpen op grond van welke juridische en feitelijke gegevens de bestreden beslissing is genomen derwijze dat niet voldaan zou zijn aan het hiervoor uiteengezette doel van de formele motiveringsplicht. Daarnaast blijkt uit het verzoekschrift dat verzoeker de motieven van de bestreden beslissing kent, zodat het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht *in casu* is bereikt (RvS 21 maart 2007, nr. 169.217). Het middel kan in zoverre niet worden aangenomen.

8. Onderzoek van de uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus

Verzoeker wordt verweten een wezenlijke bijdrage te hebben geleverd aan slavernij, gevangenneming of andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid in strijd met de fundamentele regels van internationaal recht en marteling in het kader van de *National Service* (hierna 'Nationale Dienst') in Eritrea.

8.1. Het juridisch kader

De bestreden beslissing werd genomen op grond van de artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet en artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag.

Artikel 55/2, eerste lid van de Vreemdelingenwet bepaalt: *“Een vreemdeling wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus wanneer hij valt onder artikel 1, D, E of F van het Verdrag van Genève. Dit is ook van toepassing op personen die wetens en willens aanzetten tot of anderszins deelnemen aan de in artikel 1 F van het Verdrag van Genève genoemde misdrijven of daden.”*

Artikel 1, F (a) van het Vluchtelingenverdrag bepaalt dat de bepalingen van dit verdrag niet van toepassing zijn op een persoon ten aanzien van wie er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft begaan, zoals omschreven in de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen.

Artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet vormt de omzetting van artikel 12, lid 2, sub b) van de Kwalificatierichtlijn.

Artikel 55/4, § 1, eerste lid, a) van de Vreemdelingenwet bepaalt dat de vreemdeling wordt uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus wanneer er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat hij een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid heeft gepleegd zoals gedefinieerd in de internationale instrumenten waarmee wordt beoogd regelingen te treffen ten aanzien van dergelijke misdrijven. Dit artikel vormt de omzetting van artikel 17, lid 1, sub a) van de Kwalificatierichtlijn.

In de artikelen 55/2 en 55/4, § 4 van de Vreemdelingenwet wordt voorgeschreven dat de commissaris-generaal in geval van uitsluiting een advies moet verstrekken over de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. De bestreden beslissing bestaat bijgevolg uit twee onderdelen.

Het eerste onderdeel van de bestreden beslissing heeft betrekking op de uitsluiting van een internationale beschermingsstatus. Het doel van de gronden voor uitsluiting van zowel de vluchtelingenstatus als de subsidiaire beschermingsstatus is om personen die de aan de internationale beschermingsstatus verbonden bescherming onwaardig zijn van deze status uit te sluiten, en om de geloofwaardigheid van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel te handhaven. Dit stelsel omvat op elkaar afgestemde regels inzake de toekenning en de inhoud van de vluchtelingenstatus en maatregelen inzake subsidiaire vormen van bescherming die eenieder die een dergelijke bescherming behoeft een passende status verleent (HvJ 13 september 2018, nr. C-369/17, Shajin Ahmed t. Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal, pt. 51).

In de bestreden beslissing wordt binnen dit eerste onderdeel verzoeker uitgesloten van de vluchtelingenstatus omdat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat hij individuele verantwoordelijkheid draagt voor misdaden tegen de menselijkheid. Er bijgevolg toepassing wordt gemaakt van artikel 1, F (a) van het Vluchtelingenverdrag. Voor wat de uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus betreft, wordt in de bestreden beslissing verwezen naar dezelfde redenen.

Het tweede onderdeel van de bestreden beslissing, het advies van de commissaris-generaal inzake de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet, is geen voor beroep vatbare rechtshandeling en maakt geen onderdeel uit van dit arrest.

De artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet moeten, als uitzonderingsbepalingen, restrictief worden geïnterpreteerd en kunnen slechts in uitzonderlijke situaties worden toegepast. Gelet op het uitzonderlijk karakter van deze uitsluitingsbepalingen en het algemeen rechtsbeginsel dat wie zich op een feit wenst te beroepen er het bewijs van dient te leveren, rust de bewijslast uitsluitend op de verwerende partij.

De uitsluitingsclausules dienen in het bijzonder met betrekking tot de vaststelling en de kwalificatie van de feiten met de grootste omzichtigheid en op beperkende wijze te worden toegepast. Zij kunnen er immers toe leiden dat feiten worden vastgesteld en als misdrijven worden gekwalificeerd buiten de tussenkomst van de rechterlijke overheden en zonder nadere wetbepaling (RvS 29 juli 1998, nr. 75.484).

Om toepassing te kunnen maken van de uitsluitingsgronden voorzien in de artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet is voorts niet vereist dat een verzoeker strafrechtelijk werd veroordeeld. Evenmin is vereist dat aan de strafrechtelijke bewijsstandaard, i.e. *“boven elke redelijke twijfel verheven”*, wordt voldaan. De bewijsstandaard die in asielzaken wordt gehanteerd vereist niettemin dat er *“ernstige redenen zijn om aan te nemen”* dat de verzoeker individueel verantwoordelijk is voor misdrijven of daden, bedoeld in artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag, alsook dat er *“ernstige redenen”* aanwezig zijn om tot dezelfde conclusie te komen op basis van artikel 55/4 van de Vreemdelingenwet (HvJ 9 november 2010, gevoegde zaken C-57/09 en C-101/09, B. en D. v. Duitsland, par. 95; EASO *Judicial Analysis: Exclusion - Articles 12 and 17 Qualification Directive*, tweede editie (2020), p. 55-57, p. 98-119).

De individuele verantwoordelijkheid voor een misdrijf tegen de menselijkheid moet blijken (EASO *Judicial Analysis: Exclusion - Articles 12 and 17 Qualification Directive*, tweede editie (2020), p.100-112). Daartoe moet worden vastgesteld dat verzoeker concreet is betrokken bij een misdrijf tegen de menselijkheid (*actus reus*; materieel element), hetzij als fysieke pleger, hetzij omdat hij heeft aangezet tot of anderszins heeft deelgenomen aan een dergelijk misdrijf. Daarnaast moet blijken dat de verzoeker de criminele feiten intentioneel, bewust en met kennis heeft gepleegd (*mens rea*; moreel element), dit is wetens en willens. De individuele verantwoordelijkheid moet dus zowel aan de hand van objectieve criteria (feitelijk gedag) als aan de hand van subjectieve criteria (besef en opzet) worden vastgesteld (HvJ 9 november 2010, gevoegde zaken C-57/09 en C-101/09, B. en D., pt. 96).

Artikel 1, F, (a) van het Vluchtelingenverdrag is niet alleen van toepassing op personen die zelf een misdrijf tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de menselijkheid hebben gepleegd, maar ook op personen die wetens en willens aanzetten tot of anderszins deelnemen hieraan. Opdat er van deelneming aan zulk misdrijf sprake kan zijn, moet de vreemdeling individuele verantwoordelijkheid treffen, hetgeen inhoudt dat hij een substantiële bijdrage heeft geleverd aan het misdrijf, wetende dat zijn handelen of nalaten het misdrijf vergemakkelijkte (UNHCR, *Guidelines on international Protection: Application on the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees*, 2003, randnummer 18).

Het gegeven dat de uitsluitbare handeling in de zin van artikel 1, F (a) van het Vluchtelingenverdrag uiteindelijk niet werd gepleegd door de leden van een groep waarover een verzoeker de leiding had, sluit evenwel niet uit dat het gedrag van de leider een uitsluitbare handeling kan vormen (EASO, *Judicial Analysis, Exclusion*, p. 100).

De commissaris-generaal moet in dit kader dus voldoende duidelijke, betrouwbare en geloofwaardige bewijselementen overleggen (UNHCR, *“Guidelines on international Protection: Application on the Exclusion Clauses: Article 1F of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees”*, 2003, § 35).

De beoordeling van de uitsluitingsgronden vereist een volledig onderzoek van de specifieke omstandigheden van het concrete geval. Een onderzoek op individuele basis is noodzakelijk, om een automatische toepassing van uitsluitingsclausules te vermijden (HvJ 9 november 2010, gevoegde zaken C-57/09 en C-101/09, B. en D., pt. 91 en 93).

In het kader van een beoordeling van de ernst van de gestelde daden en van de individuele verantwoordelijkheid van de betrokkene wordt rekening gehouden met alle omstandigheden die deze daden en de situatie van deze persoon kenmerken, zodat geen afzonderlijke evenredigheids- of proportionaliteitstoetsing moet worden gemaakt door de commissaris-generaal wanneer hij tot de conclusie komt dat artikel 55/2 van de Vreemdelingenwet van toepassing is (EASO, *“Exclusion: Articles 12 and 17 Qualification Directive”*, tweede editie (2020), p. 117-119 ‘expiation’).

8.2. Misdrijf tegen de menselijkheid

Het Vluchtelingenverdrag, de Kwalificatierichtlijn en de Vreemdelingenwet verwijzen, wat het begrip *“misdrijf tegen de menselijkheid”* betreft, naar de internationale overeenkomsten welke zijn opgesteld om bepalingen met betrekking tot deze misdrijven in het leven te roepen. Het Hof van Justitie heeft zich tot op heden nog niet uitgesproken over dit begrip in de uitsluitingsbepalingen opgenomen in de Kwalificatierichtlijn.

Het *Londen Charter* was het eerste internationale instrument dat het begrip *“misdrijven tegen de menselijkheid”* gebruikte als een aparte categorie van internationale misdrijven. Het begrip werd verder gedefinieerd in de Statuten van het ICTY (*International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia*), het ICTR (*International Tribunal for Rwanda*) en het ICC (*International Criminal Court*).

Artikel 7 van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof omschrijft wat onder misdrijven tegen de menselijkheid zoals bepaald in artikel 1, F (a) van het Vluchtelingenverdrag dient te worden verstaan: *“(…) (a) moord; (b) uitroeiing; (c) slavernij; (d) deportatie of gedwongen overbrenging van bevolking; (e) gevangenneming of elke andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid in strijd met de fundamentele regels van internationaal recht; (f) marteling; (g) verkrachting, seksuele slavernij, gedwongen prostitutie, gedwongen zwangerschap, gedwongen sterilisatie, of elke andere vorm van seksueel geweld van vergelijkbare ernst; (h) vervolging van een identificeerbare groep of collectiviteit op politieke, raciale gronden of gronden betreffende nationaliteit, op etnische, culturele of godsdienstige gronden of op grond van het geslacht, zoals nader omschreven is in het derde punt, of op andere gronden die algemeen ontoelaatbaar worden geacht krachtens het internationaal recht, in verband met in dit punt bedoelde handelingen of een misdaad waarover het Hof rechtsmacht heeft; (i) gedwongen verdwijningen; (j) apartheid; (k) andere onmenselijke handelingen van vergelijkbare aard waardoor opzettelijk ernstig lijden of ernstig lichamelijk letsel of schade aan de geestelijke of lichamelijke gezondheid wordt veroorzaakt.”*

Artikel 7, lid 2 van het Statuut van Rome definieert de begrippen ‘slavernij’ en ‘marteling’ als volgt:

“Voor de toepassing van paragraaf 1:

(c) betekent « slavernij » de uitoefening op een persoon van een of alle bevoegdheden verbonden aan het recht van eigendom, met inbegrip van de uitoefening van dergelijke bevoegdheid en bij mensenhandel, in het bijzonder handel in vrouwen en kinderen

(e) betekent « marteling » het opzettelijk veroorzaken van ernstige pijn of ernstig lijden, hetzij lichamelijk, hetzij geestelijk, bij een persoon die zich in gevangenschap of in de macht bevindt van degene die beschuldigd wordt, met dien verstande dat onder marteling niet wordt verstaan pijn of lijden dat louter het gevolg is van, inherent is aan of samenhangt met rechtmatige sancties;”

Het ICTY heeft in de zaak Kunarac bevestigd dat het aspect *“uitoefening van bevoegdheden verbonden aan het recht van eigendom”* niet kan worden beperkt tot de traditionele vormen van slavernij of commerciële transacties van personen maar ook moderne vormen van slavernij kunnen omvatten die gebaseerd zijn op de uitoefening van een of alle bevoegdheden van het recht van eigendom en beschouwde de vernietiging van de juridische persoonlijkheid van slachtoffers als bewijs van slavernij (ICTY, *Kunarac AC Judgement*, 12 June 2022, par. 117). In de Katanga zaak heeft het ICC geoordeeld dat de notie *“servitude”* eerst en vooral betrekking heeft op de onmogelijkheid voor het slachtoffer om zijn of haar omstandigheden te veranderen (ICC, *Prosecutor v. Katanga*, ICC-01/04-01/07-3436, par. 976).

In tegenstelling tot oorlogsmisdaden kunnen misdrijven tegen de menselijkheid zowel in als buiten de context van een gewapend conflict worden gepleegd. Een onmenselijke handeling vereist evenwel een specifieke context om als een misdrijf tegen de menselijkheid te worden gekwalificeerd.

Opdat er daadwerkelijk sprake kan zijn van misdrijven tegen de menselijkheid moeten de handelingen opgesomd in artikel 7 van het Statuut van Rome gepleegd worden als onderdeel van een wijdverbreide of stelselmatige aanval tegen een burgerbevolking, waarbij onder *“aanval gericht tegen een burgerbevolking”* wordt verstaan: *“een wijze van optreden die het meermaals plegen van in paragraaf 1 bedoelde handelingen tegen een burgerbevolking met zich meebrengt, ter uitvoering of voortzetting van het beleid van een Staat of organisatie dat het plegen van een dergelijke aanval tot doel heeft”*.

In de reeds geciteerde Katanga zaak heeft het Internationaal Strafhof uitgelegd dat het begrip ‘misdrijf tegen de menselijkheid’ vijf contextuele elementen omvat die aan de hand van een drie-staps-redenering worden vastgesteld.

Vooreerst moet het bestaan van een aanval in de zin van artikel 7, (2) (a) van het Rome Statuut worden vastgesteld. Dit vereist een operatie of handelswijze waarbij (1) daden vermeld in artikel 7(1) van het Rome Statuut veelvuldig gepleegd worden, (2) deze operatie of handelswijze tegen een burgerbevolking is gericht en (3) aangetoond is dat de operatie of handelswijze plaatsvond in het kader van het beleid van een staat of organisatie. Dit veronderstelt dat een dergelijk beleid bewezen wordt en dat dit verband houdt met een staat of organisatie.

In een tweede stap moet vastgesteld worden of de aanval systematisch of wijdverspreid is, waarbij wijdverspreid doelt op het grootschalige en systematisch op het georganiseerde karakter van de gewelddaden.

In een derde en finale stap moet een *nexus* worden vastgesteld tussen de wijdverspreide of systematische aanval op de burgerbevolking en de handeling die binnen het toepassingsgebied van artikel 7 van het Statuut van Rome valt en moet vastgesteld worden dat de dader kennis heeft van deze *nexus* (EASO, *Judicial Analysis. Exclusion: Articles 12 and 17 Qualification Directive, Second Edition*, 2020, p. 76-77).

8.3. De algemene context: Nationale Dienst in Eritrea

De bestreden beslissing stelt op goede gronden dat de mensenrechtenschendingen in het kader van de gedwongen legerdienst in Eritrea volgens artikel 7 van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof gekwalificeerd kunnen worden als misdrijven tegen de menselijkheid:

“Uit artikel 7 (1) van het Statuut van Rome vloeit voort dat slavernij; gevangenneming of andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid in strijd met de fundamentele regels van internationaal recht; marteling; worden beschouwd als misdrijven tegen de menselijkheid wanneer deze handelingen worden gepleegd in het kader van een wijdverbreide of stelselmatige aanval gericht tegen een burgerbevolking, met kennis van deze aanval.

Artikel 7, §2 van het Statuut van Rome bepaalt dat onder “marteling” wordt verstaan het opzettelijk toebrengen van ernstige pijn of veroorzaken van ernstig lijden, hetzij lichamelijk, hetzij geestelijk, aan of van een persoon die zich in bewaring of in de macht bevindt van degene die beschuldigd wordt, met dien verstande dat onder marteling niet tevens wordt verstaan pijn of lijden dat louter het gevolg is van, inherent is aan of veroorzaakt is door rechtmatige sancties. Artikel 7, §2 van het Statuut van Rome bepaalt dat onder “slavernij” wordt verstaan de uitoefening van een of alle bevoegdheden verbonden aan het recht van eigendom over een persoon, met inbegrip van de uitoefening van deze bevoegdheid bij mensenhandel, in het bijzonder handel in vrouwen en kinderen.

Het Commissariaat-generaal meent dat redelijkerwijs kan worden geconcludeerd dat er sprake is van een context van een stelselmatige of wijdverbreide aanval op een burgerbevolking, gepleegd door de Eritrese overheid –en leger in de periode 1993-2017.

Uit de elementen aanwezig in het administratief dossier (‘EASO – Eritrea National Service, exit and return – september 2019’, ‘Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council’, en ‘Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council’) blijkt dat de legerdienst in Eritrea kan worden beschouwd als een ernstige schending van de mensenrechten gezien de arbitraire en onbepaalde duur van de dienst, de gedwongen aard, de dwangarbeid waartoe rekruten verplicht worden, de ernstige beperkingen aan de bewegingsvrijheid, en de onmenselijke omstandigheden in dewelke deze dienst plaatsvindt, waardoor deze dienst als slavernij kan worden beschouwd (zie ‘Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, pp. 47-56). Een nationale militaire dienst an sich is geen vorm van slavernij, en wordt niet gezien als een misdaad tegen de menselijkheid wanneer deze proportioneel is ten aanzien van de noden van de staat, een

wettelijke basis heeft en uniform wordt toegepast (zie 'Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, p. 47). De Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea oordeelt dat de verplichte militaire dienst in Eritrea verschilt van de verplichte militaire dienst in andere landen. Zo is er geen wettelijke basis voor verschillende aspecten van de nationale dienst, zoals bijvoorbeeld de Warsai Yikealo Development Campaign die de verlenging van de militaire dienst inhoudt. Hoewel het decreet van 1995 over de nationale dienst voorschrijft dat de nationale dienst 18 maanden zal duren, is de gemiddelde duurtijd veel langer, en vaak zelfs voor onbepaalde duur. Vragen tot vrijlating uit de militaire dienst worden systematisch en zonder reden geweigerd. Tijdens de militaire dienst worden de soldaten ingezet bij dwangarbeid in constructieprojecten, landbouw en als personeel in private ondernemingen of overheidsinstellingen, ten voordele van zowel de staat als private personen. Eritrese burgers die in de militaire dienst tewerkgesteld zijn, hebben restricties op waar ze zich kunnen bewegen doorheen Eritrea en kunnen geen exit-visum krijgen om het land te mogen verlaten. De nationale dienst verloopt vaak binnen onmenselijke omstandigheden, vanaf de trainingscentra tot de plaatsen waar ze tewerkgesteld zijn. Er zijn getuigenissen van martelingen en seksueel geweld. Personen die verdacht worden van desertie of verlof zonder toestemming nemen, worden niet enkel op arbitraire maar bovendien ook op wrede wijze gestraft. Wanneer men de legerdienst tracht te ontwijken, dan wel in geval van niet-geautoriseerde verplaatsingen of afwezigheden, insubordinatie of het stellen van 'ongepaste' vragen, riskeert men willekeurige detentie. Tevens bestaan er gedocumenteerde incidenten van buitengerechtelijke executies in het kader van militaire razzia's, ofte 'round-ups', waarbij personen die de dienst pogen te ontlopen, dan wel deserteerden uit dienst, worden gearresteerd. Tijdens de militaire dienst is er geen religieuze vrijheid en verlof om familie te gaan bezoeken wordt amper toegekend. Vaak zijn soldaten jaren in dienst zonder hun familie te kunnen gaan bezoeken. Er wordt verder verduidelijkt dat slavernij op voortdurende, grootschalige en methodische basis wordt gepleegd in Eritrea sinds 2002.

De misdrijven van gevangenneming, gedwongen verdwijning, marteling, represailles en andere onmenselijke handelingen en vervolging worden gepleegd op een voortdurende, grootschalige en methodische wijze sinds 1991 (zie 'Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 Human Rights Council, p. 46). **Gevangenneming of andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid** is alomtegenwoordig en het aantal ambtenaren dat misbruik maakt van de aanhoudingsbevoegdheid is bijzonder zorgwekkend, evenals het aantal officiële, niet-officiële en geheime detentieplaatsen – die allen buiten de controle van de (in de feiten onbestaande) rechterlijke macht vallen (zie 'Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, p. 46). De detentievoorwaarden zelf zijn extreem zwaar en het gebrek aan toegang tot voldoende voedsel, water en medische zorg tijdens detentie blijkt de gevangenen te verzwakken en leidt tot gezondheidscomplicaties op korte en lange termijn, en soms tot de dood. De praktijk om gedetineerden in incommunicado-detentie en/of geïsoleerd te houden met totale minachting voor internationale normen is wijdverbreid. De mentale en fysieke gezondheid van gevangenen wordt dus onnodig aangetast. De Commissie concludeerde dat het aangetoond is dat arrestaties en opsluitingen in strijd met fundamentele regels van het internationaal recht centraal stonden en nog steeds staan in het beleid van de Eritrese leiders, niet alleen om afwijkende meningen te ontmoedigen, maar ook om onafhankelijk of kritisch denken te onderdrukken en angst te zaaien onder de bevolking. Dit om de controle over de Eritrese bevolking te behouden op een manier die niet strookt met het internationaal recht (zie 'Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, p. 62).

Personen die gearresteerd of vastgehouden zijn, ook tijdens dienstplicht en militaire training, worden routinematig onderworpen aan **vormen van mishandeling die in veel gevallen neerkomen op marteling** (zie 'Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 - Human Rights Council, p. 65). Het gebruik van foltering is zo wijdverbreid dat enkel kan geconcludeerd worden dat het een beleid van de regering is om het gebruik ervan aan te moedigen voor het straffen van personen die als afwijkend worden beschouwd en voor het afdwingen van bekentenissen. Er wordt evenmin toezicht gehouden op de detentiecentra en plegers van martelingen worden nooit voor de rechter gebracht. Er zijn veel getuigenissen van de harde straffen binnen de militaire trainingskampen, tijdens de militaire training. Iedereen die de leiding heeft over dienstplichtigen, zij het in de gevangenis of in de militaire training, kunnen de dienstplichtigen folteren of op andere wijze martelen (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 282). Deze martelingen of mishandelingen gebeuren om verschillende redenen: ongehoorzaamheid, overtreden van regels (bijvoorbeeld, verlof zonder toestemming), ondermaatse prestaties, een mening uiten, verlof aanvragen, etc (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 305). Straffen die kunnen gekwalificeerd worden als marteling van de rekruten, zijn dagelijkse routine binnen het trainingskamp van Sawa en andere militaire trainingskampen. De straffen die in het kamp Wia worden toegepast zouden nog wreder zijn, en nog vaker tot de dood leiden (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 304). Het militaire trainingskamp Wia was tijdelijk gesloten rond 2010 omdat er zo veel doden vielen, maar werd nadien weer geopend (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 374).

Een van de vele folterpraktijken in Eritrea, bestaat in het blootstellen van het slachtoffer aan de blakende zon, dit tijdens de heetste uren van de dag. Getuigenissen hierover hebben het over het vastgebonden zijn en gedwongen worden om neer te liggen, dan wel te rollen in het hete zand of op ijzeren tanks, in de brandende zon gedurende meerdere uren, soms dag na dag; dan wel gedwongen te zijn om blootvoets te wandelen op de brandende grond (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 290). Een getuige rapporteerde zo bijvoorbeeld dat hij geketend buiten achtergelaten werd, onder de zon, van 8u 's morgens tot 6u 's avonds, gedurende veertig dagen.

Uit deze rapporten komt onomstotelijk naar voren dat de gedwongen legerdienst in Eritrea en de gevolgen wanneer men deze tracht te ontwijken bekend staan om ernstige en systematische schendingen van de mensenrechten. Gezien het stelselmatige en doelbewuste karakter van deze mensenrechtenschendingen kunnen deze daden volgens artikel 7 van het Statuut van Rome inzake het Internationaal Strafhof bovendien gekwalificeerd worden als misdaden tegen de menselijkheid."

Hierboven werd reeds opgemerkt dat een misdrijf tegen de menselijkheid een aanval in de zin van artikel 7, (2) (a) van het Statuut van Rome veronderstelt, wat vereist dat daden, vermeld in artikel 7(1) van het Statuut van Rome, veelvuldig worden gepleegd in de context van een operatie, dat de operatie tegen de burgerbevolking is gericht en dat aangetoond is dat de operatie plaatsvond in het kader van een beleid van een staat of organisatie.

Dit is in het geval voor de Nationale Dienst in Eritrea. Uit de beschikbare landeninformatie zoals besproken in de hiervoor uit de bestreden beslissing geciteerde analyse van commissaris-generaal komt immers duidelijk naar voor dat in de militaire component van de Nationale Dienst sprake is van verregaande beperking van de bewegingsvrijheid van de dienstplichtigen, marteling en disproportionele bestraffing van inbreuken op deserte of personen die de militaire dienst trachten te ontlopen en willekeurige disciplinaire maatregelen, dat dienstplichtigen onderworpen worden aan dwangarbeid in bouwprojecten in landbouw en als personeel worden ingezet in private ondernemingen of overheidsinstellingen ten behoeve van privépersonen of hogere officieren binnen de Nationale Dienst en dat de dienstplicht van onbeperkte duur is. Verder is zowel binnen de militaire als civiele component sprake van veelvuldig voorkomende verkrachting en seksueel geweld en totale willekeur bij het toekennen van verlof.

Er is dus wel degelijk sprake van het veelvuldig plegen van misdrijven opgesomd in artikel 7, (1) van het Statuut van Rome, waaronder foltering en slavernij in het kader van een operatie. Het gaat daarbij onmiskenbaar om doelbewust regeringsbeleid dat gericht is tegen de burgerbevolking, vermits elke burger vanaf een bepaalde leeftijd verplicht is te dienen in de Nationale Dienst, de verplichte Nationale Dienst in zijn huidige vorm sinds jaren zowel in vredes- als in oorlogstijd wordt opgelegd en slechts drie beperkt omschreven categorieën burgers hiervan kunnen worden vrijgesteld. Daarmee is ook het grootschalige en georganiseerde karakter van de gewelddaden in het kader van de Nationale Dienst in Eritrea vastgesteld.

Verzoeker betwist op geen enkele wijze de analyse in de bestreden beslissing van de algemene kenmerken van de Nationale Dienst in Eritrea in het licht van de artikelen 7(1) en 7(2) van het Statuut van Rome. Hij brengt ook geen informatie of concrete elementen bij die een ander licht zouden werpen op de bovenstaande analyse en die zouden nopen tot een andere conclusie wat betreft de kwalificatie van de Nationale Dienst als een aanval tegen de burgerbevolking in de zin van het Statuut van Rome waarbij Eritrese functionarissen zich schuldig maken aan slavernij, opsluiting, gedwongen verdwijningen, marteling, andere onmenselijke handelingen, vervolging, verkrachting en moord sinds 2002, zoals de UN *Commission of Inquiry on Human Rights* in Eritrea in 2016 heeft besloten. Er ligt verder geen informatie voor waaruit kan blijken dat de Nationale Dienst dusdanig fundamenteel zou hervormd zijn dat de conclusies van de VN niet langer toepasselijk zouden zijn.

8.4. De aan verzoeker verweten uitsluitbare handelingen

Verzoeker wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus wegens zijn betrokkenheid bij misdrijven tegen de menselijkheid als persoon die tewerkgesteld was in het Eritrese leger.

8.4.1. Op basis van de elementen in het dossier blijkt ontegensprekelijk dat verzoeker bijna twintig jaar actief was in het Eritrese leger en hierin bevorderd werd naar een leidinggevende functie. Verzoeker betwist dit ook niet in het verzoekschrift: *"Verzoeker is in 1998 zijn militaire training begonnen en heeft tot zijn vertrek uit Eritrea in 2018 in het leger gezeten."*

Te dezen wordt onder meer het volgende vastgesteld:

- verzoeker startte in 1998 zijn militaire training in Sawa;
- na zes maanden training werd hij aangesteld als instructeur in Sawa;

- van 2005 tot 2010 werd hij instructeur in het kamp in Wia;
- van 2010 tot 2013 werd hij instructeur in het kamp in Me'eter;
- verzoeker had aanvankelijk de rang van Mesre met een tiental soldaten onder zich, terwijl hij later de functie van Ganta bekwam, met 30 à 45 soldaten onder zich;
- in 2011 werd zijn militaire eenheid overgeplaatst naar Tesseney voor het doen van verplichte arbeid in de landbouw. Wanneer verzoeker na zijn verlof niet tijdig terugkeerde, werd hij in 2013 meegenomen tijdens een militaire *round-up* en drie maanden vastgehouden, moest hij nadien opnieuw verplichte arbeid doen en keerde hij uiteindelijk terug naar Sawa om opnieuw als instructeur aan de slag te gaan;
- in 2016 werd verzoeker nogmaals opgesloten nadat hij niet tijdig terugkeerde uit zijn verlof;
- verzoeker verliet Eritrea nadat zijn echtgenote van hem scheidde waardoor hij het niet meer zag zitten.

Uit het voorgaande blijkt dat verzoeker bijna twintig jaar actief was binnen het Eritrese leger en gedurende deze periode meer en meer verantwoordelijkheden kreeg toebedeeld. Dat verzoeker als Ganta-leider 30 soldaten en 3 Mesre-leiders onder zich had, houdt per definitie in dat hij een leidinggevende en coördinerende functie bekleedde. De vaststelling dat verzoeker ondanks zijn nalaten om na zijn verloven tijdig terug te keren en hierom werd opgesloten, opnieuw de functie van Ganta-leider werd toegewezen, waarbij hij de leiding had over 30 soldaten en 3 Mesre-leiders, getuigt ervan dat verzoeker ook na zijn desertie door de Eritrese legermacht beschouwd werd als gehoorzaam en betrouwbaar.

Blijkens de bestreden beslissing stelt verweerder dat verzoeker binnen de hiervoor geschetste Eritrese context bijna twintig jaar werkzaam was binnen het Eritrese leger en zijn carrière binnen het leger afsloot met de verantwoordelijke functie van Ganta-leider, waarbij hij een coördinerende rol had binnen de werking van een Ganta-eenheid.

Verweerder motiveert op goede gronden dat verzoeker blijkens zijn verklaringen een leidinggevende functie én bestraffingsbevoegdheid had in het systeem van slavernij waaraan burgers die hun de militaire dienst vervulden werden onderworpen:

*“Vooreerst wijst het CGVS op het feit dat u een **leidinggevende en coördinerende rol vervulde binnen het Eritrese leger**, met name binnen het kader van de militaire opleiding, en daarbij onder andere de bevoegdheid had om straffen uit te delen. U verklaart sinds 1998 tewerkgesteld geweest te zijn binnen het leger, en een leidinggevende functie te hebben gehad over een 35 dienstplichtigen in training (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 5). U kreeg voor uw functie 950 Nakfa betaald per maand, wat beduidend hoger ligt dan het gemiddelde loon van een gewone soldaat. U werd hier op gewezen, en u verwees naar uw langdurige dienst in het leger, en dat u bepaalde verantwoordelijkheden, een bepaalde positie had (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 21). Door uw carrière als militaire leidinggevende binnen het Eritrese leger, droeg u bij aan het systeem van slavernij dat de verplichte militaire dienst van Eritrea is.*

U legde uit dat u de nieuwkomers in het trainingskamp meteen begon op te leiden over discipline, en dat ze niets mochten weigeren van wat hen werd opgedragen (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 16). Personen die niet op tijd kwamen, of die fouten begingen, werden gestraft (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 7). De soldaten vreesden u en wilden geen fouten maken, maar wanneer er fouten werden gemaakt, strafte u de soldaten zelf. U kon hun dossier ook doorgeven aan hogere instanties zodat ze die persoon zouden kunnen opsluiten (of andere straffen konden toepassen) (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 16). U verklaarde zelf nooit in Sawa iemand op slechte manier gestraft te hebben, en dat de hoogst mogelijke straf die u zelf ooit gegeven had, een straf was die u beschreef als ‘zitten en staan’. Soms liet u de mensen ook lopen als straf (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 10). Elke trainer zou zo zijn eigen manier van straffen hebben, voor u was dat dan lopen en zitten en staan (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 11). Wanneer het zo niet kon opgelost worden, zou u die persoon doorverwijzen naar uw eigen leidinggevende, de hayli leider (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 17). Uw taak zou zich beperken tot de lichtere en de gemakkelijker straffen (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 18). Gezien de informatie, toegevoegd aan het administratief dossier, met betrekking tot de zware fysieke straffen die op grote schaal worden toegepast binnen de context van de militaire training, is het bezwaarlijk aannemelijk dat u dan een zogenaamde alleenstaande actor bent die enkel de lichte straffen toepaste. De personen die u doorgaf aan de hayli leider, kunnen dan wel naar de gevangenis gestuurd worden (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 10). In dit kader dient te worden opgemerkt – zoals blijkt uit de aan het administratieve dossier toegevoegde informatie – dat de omstandigheden in alle detentieplekken in Eritrea, enkel omschreven kunnen worden als ‘extreem wreed’, en de omstandigheden waarin gedetineerden worden vastgehouden, zeker bij aanvang van de detentieperiode, bijzonder inhumain zijn, gedetineerden vaak ofwel in extreem overbevolkte en vuile cellen worden vastgehouden, dan wel in eenzame opsluiting en in volstrekte duisternis (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 248). Detentieplekken in militaire trainingskampen in Eritrea, kunnen bestaan uit een plek onder de zon, afgebakend door grote doornachtige takken van acacia bomen, waarin gedetineerden worden vastgehouden onder een verschroeiende zon; dan wel containers, een gat in de grond afgedekt met een ijzeren plaat of takken, hangars, tenten of zinken huizen (Report of the detailed findings of

the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 235). Voorts blijkt dat het gebruik van incommunicado-detentie systematisch wordt toegepast door de Eritrese autoriteiten. Detentie in geheime en onofficiële detentieplekken, constitueert een schending van het recht op vrijheid en veiligheid, en bevordert schendingen van het recht niet onderworpen te worden aan marteling, en behandeld te worden met menselijkheid en de inherente waardigheid van het menselijk individu (Report of the detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea 05/06/2015 - Human Rights Council p. 243). Zoals hierboven ook reeds werd opgemerkt, worden personen die gearresteerd of vastgehouden zijn, ook tijdens dienstplicht en militaire training, routinematig onderworpen aan vormen van mishandeling die in veel gevallen neerkomen op marteling.

Later tijdens het interview gaf u ook wel aan dat u mensen straffe die zich slecht gedroegen als groep, door hen te verplichten om een uur in de zon te liggen (notities persoonlijk onderhoud CGVS p. 19). U gaf zelf aan dat een uur in de zon liggen, met het warme klimaat, een grote straf is. Ook het rapport van de Commissie beschreef dergelijke straffen zoals langdurige blootstelling aan de zon, als een van de gehanteerde foltertechnieken (zie 'Detailed findings of the Commission of Inquiry on Human Rights in Eritrea - A/HRC/32/CPR.1 – 08/06/2016 Human Rights Council, p. 66). Dit deed u naar eigen zeggen heel vaak, omdat ze niet gehoorzaamden en geen respect toonden (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 19).

De straffen die in Sawa werden uitgedeeld – u verklaarde dat u in Sawa fysieke straffen zou uitdelen middels het opdragen aan rekruten om achtereenvolgens te liggen en weer op te staan; dan wel gaf u het door aan uw oversten, opdat de persoon opgesloten zou worden (notities persoonlijk onderhoud CGVS, p. 16) – zouden volgens u nog meevallen in vergelijking met andere plaatsen zoals Wia en Me'eter (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 11). Dit zijn plaatsen waar u ook training hebt gegeven. Uw tijd in het trainingskamp Wia beschreef u zelf als zwaar, en dat het 'geen happy place' was (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 16). Mensen die naar Wia werden gebracht, werden opgepakt in een militaire round up, een giffa en maakten soms ook een gevangenisstraf door alvorens aan de militaire training te beginnen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 9).

U stond ook in voor de opvolging van de aanwezigheden van de mensen onder u, twee keer per dag was er een appel, een keer in de vroege ochtend, en een keer in de avond (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 18). Op deze manier droeg u ook bij aan het feit dat mensen gedwongen werden om deel te nemen aan de militaire training en er in die omstandigheden moesten verblijven.

Op basis van bovenstaande verklaringen kan enkel worden besloten dat u een wezenlijke bijdrage heeft geleverd aan het systeem van slavernij waaraan dienstplichtigen werden onderworpen en u door uw handelen rekruten bloot heeft gesteld aan (minstens) een zeer reëel risico op buitensporige bestraffing en foltering, en dat u zelf daden van foltering stelde.

De voormelde handelingen dienen te worden beschouwd als misdrijven tegen de menselijkheid in de zin van artikel 7 van het Statuut van Rome, meer bepaald slavernij; gevangenneming of andere ernstige beroving van de lichamelijke vrijheid in strijd met de fundamentele regels van internationaal recht; marteling."

Waar verzoeker in zijn verzoekschrift stelt dat de commissaris-generaal vertrekt vanuit "een vermoeden" over zijn activiteiten voor het Eritrese leger, dient vastgesteld dat de voormelde motieven uit de bestreden beslissing zijn gebaseerd op de informatie in het administratieve dossier (zie map 'Landeninformatie'), alsook op verzoekers eigen verklaringen. Het citeren van en volharden in deze verklaringen in onderhavig verzoekschrift, werpt op zich echter geenszins een ander licht op deze motieven. Voorts wijst de commissaris-generaal in zijn nota met opmerkingen terecht op het volgende:

"Verweerder antwoordt hierop vooreerst dat verzoeker geenszins een ernstig betoog voert waar hij lijkt te stellen dat de Commissaris-generaal geen onderzoek heeft gevoerd voorafgaand aan de bestreden beslissing. Uit het administratief dossier blijkt immers duidelijk dat verzoeker twee maal werd gehoord, waarvan één onderhoud in het teken stond van het onderzoek naar een eventuele uitsluiting; dat hij hierbij twee maal bijgestaan werd door een advocaat; en dat de Commissaris-generaal rekening heeft gehouden met alle elementen in het administratief dossier waaronder het geheel van de verklaringen van verzoeker, het door hem neergelegde stuk en algemene landeninformatie. De bestreden beslissing vormt het resultaat van dit uitvoerig onderzoek, zoals blijkt uit de motivering ervan."

Waar verzoeker zijn functie en activiteiten binnen het Eritrese leger in onderhavig verzoekschrift tracht te minimaliseren, stelt de commissaris-generaal in de nota met opmerkingen terecht als volgt:

"2.4. Verzoeker stelt verder dat hij geen "extreme straffen" oplegde; hij vooral trachtte om overtreders verbaal te corrigeren; en indien hij toch een straf diende op te leggen, hij deze zo licht mogelijk trachtte te maken. Verzoeker betoogt voorts dat de straffen die hij op diende te leggen, niet gekwalificeerd kunnen worden als misdrijven tegen de menselijkheid, en voert tevens aan dat uit zijn profiel van instructeur niet kan worden afgeleid dat hij de gedragingen van het regime zou onderschrijven en/of er een wezenlijke bijdrage aan zou hebben geleverd.

2.4.1. Verweerder antwoordt hierop vooreerst dat verzoeker geenszins wordt uitgesloten van internationale bescherming louter omwille van zijn profiel van instructeur in het Eritrese leger, doch wel op

basis van zijn verklaringen aangaande zijn concrete taken en handelingen in deze functie gedurende zijn jarenlange carrière binnen het Eritrese leger.

2.4.2. Verweerder stelt vast dat verzoeker in essentie de ernst van zijn handelingen en zijn rol in mishandelingen tracht te minimaliseren. Gelet op zijn verklaringen voor het CGVS, kunnen verzoekers beweringen echter geenszins gevolgd worden.

2.4.2.1. Verweerder herhaalt hierbij ten eerste dat, zoals reeds in de bestreden beslissing werd gesteld, de uitsluitingsclausules niet beperkt zijn tot de directe (mede)daders. Ook personen die aanzetten tot, of anderszins deelnemen aan de uitsluitbare handelingen vervat in artikel 1F van de Vluchtelingenconventie dienen uitgesloten te worden van internationale bescherming. Dit houdt in dat het onderzoek niet beperkt dient te worden tot die misdrijven die verzoeker zelf heeft gepleegd, doch ook betrekking heeft op misdrijven waaraan hij een substantiële bijdrage heeft geleverd. Verzoeker lijkt zich dan ook verkeerdelijk te beperken tot de door hem opgelegde en uitgevoerde straffingen.

2.4.2.2. Wat betreft deze door hem opgelegde en uitgevoerde straffen, benadrukt verweerder dat verzoekers argumentatie als zouden deze niet voldoende zwaarwichtig zijn geweest, geenszins gevolgd kan worden. Er dient immers te worden benadrukt dat uit verzoekers eigen verklaringen blijkt dat zijn werkwijze niet beperkt was tot verbale berispingen en een straf omschreven als “zitten en opstaan”. Zo gaf verzoeker zelf aan dat hij in het militair kamp van Mitir, gelegen in de woestijn, groepen van soldaten naar eigen zeggen “heel vaak” straffe door hen in de volle zon op de grond te laten liggen. Verzoekers omschrijving hiervan als een “grote straf”, vormt een eerste aanwijzing dat het hier om een ernstige mishandeling ging. Voorts dient gewezen op verzoekers verklaring als zou hij in het militair kamp van Wi’a mensen “nooit zo [hebben] laten lijden”, in tegenstelling tot in Mitir (notities persoonlijk onderhoud d.d.24/11/2023, p.20). Dit woordgebruik wijst er eveneens op dat dit type van bestraffing beschouwd dient te worden als een ernstige mishandeling. Ook in het tweede persoonlijk onderhoud benadrukte verzoeker de extreme hitte in Meter (Mitir) en de fysieke gevolgen ervan (notities persoonlijk onderhoud d.d.01/02/2024, p.11). Verweerder benadrukt hierbij dat in de bestreden beslissing reeds werd opgemerkt dat langdurige blootstelling aan de zon een gerapporteerde foltertechniek is in het Eritrese leger. Verzoeker tracht dat ook ten onrechte te laten uitschijnen dat hij niet rechtstreeks betrokken was bij ernstige mishandelingen die beschouwd dienen te worden als foltering.

2.4.2.3. Daarnaast blijkt uit verzoekers verklaringen dat hij in bepaalde gevallen overtreders doorstuurde naar zijn overste met het oog op een zwaardere bestraffing, zoals opsluiting (notities persoonlijk onderhoud d.d.24/11/2023, p.16, 17, 19). Zoals reeds in de bestreden beslissing werd gesteld, valt ook medeplichtigheid aan de in artikel 1F beschreven misdrijven onder het toepassingsgebied van deze uitsluitingsclausule, voor zover de feiten met kennis van zaken werden gepleegd en de verzoeker er een wezenlijke of belangrijke bijdrage aan heeft geleverd. Door het ICTY werd in de zaak Tadic het begrip “wezenlijke invloed” omschreven als het geval waarin de bijdrage een reëel effect heeft op het plegen van het misdrijf en het misdrijf hoogstwaarschijnlijk niet op dezelfde wijze zou zijn gepleegd als niemand de rol van de verdachte zou hebben gespeeld. Zij hierbij nog opgemerkt dat in het geval van medeplichtigheid het niet vereist is dat de betrokkene de intenties van de (hoofd)dader deelt. De bijdrage moet met betrekking tot het eigen gedrag intentioneel zijn geleverd, en met de kennis dat de handelingen zouden bijdragen aan het plegen van het misdrijf in kwestie, of het zouden faciliteren (EUAA Judicial Analysis Exclusion: Articles 12 and 17 Qualification Directive (Second edition) (2020), p.106).

Gelet op verzoekers verklaringen, dient te worden besloten dat zulks in casu het geval was. Immers, door de namen van overtreders door te geven aan een overste met het oog op een zwaardere bestraffing zoals opsluiting – dewelke blijkens de informatie waarnaar verwezen wordt in de bestreden beslissing, niet anders kan worden beschouwd dan als bijzonder ernstige mishandeling – maakte verzoeker een dergelijke bestraffing willens en wetens mogelijk. Verzoeker speelde dan ook een rol met een reëel effect op het plegen van het misdrijf. Indien niemand de rol van verzoeker zou hebben gespeeld, zou het misdrijf hoogstwaarschijnlijk niet op dezelfde wijze zijn gepleegd. Verzoeker treft in deze dan ook individuele verantwoordelijkheid als medeplichtige. Dit laatste geldt eveneens voor het misdrijf slavernij, waarbij verzoeker door zijn rol ertoe bijdroeg dat personen die gedwongen werden hun nationale dienst te doen, zich hieraan niet konden onttrekken.

2.4.2.4. Verweerder benadrukt ten slotte dat verzoekers betoog als zou er wat betreft de door hem opgelegde straffen geen sprake zijn van een misdrijf tegen de menselijkheid, geenszins gevolgd kan worden. Zowel bepaalde van de straffen die verzoeker zelf oplegde, als de zwaardere straffingen waaraan hij een substantiële bijdrage leverde (zie supra), kunnen gelet op de omschrijvingen van verzoeker en de landeninformatie aanwezig in het administratief dossier niet anders worden beschouwd dan als misdrijven die vallen onder artikel 7 van het Statuut van Rome (punt f: “foltering”; punt k: “andere onmenselijke handelingen van vergelijkbare aard waardoor opzettelijk ernstig lijden of ernstig lichamelijk letsel of schade aan de geestelijke of lichamelijke gezondheid wordt veroorzaakt”). In de bestreden beslissing wordt op omstandige wijze geduid dat verzoeker zijn handelingen stelde als onderdeel van een wijdverbreide of stelselmatige aanval gericht tegen een burgerbevolking, en dat verzoeker kennis had van deze aanval. Verzoeker slaagt er middels het verzoekschrift niet in om hier een ander licht op te werpen. Verweerder benadrukt hierbij nog dat zelfs een enkele handeling onder de definitie van misdrijf tegen de menselijkheid kan vallen indien deze verband houdt met een wijdverbreide of stelselmatige aanval gericht tegen een burgerbevolking (EUAA

Practical Guide: Exclusion (2017), p.23); en dat het niet vereist is dat de betrokkene de doelstellingen van een dergelijke aanval deelt."

Uit het geheel van de elementen van het administratief dossier blijkt genoegzaam dat kan worden aangenomen dat verzoeker daden heeft gesteld zoals bedoeld in artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag.

8.4.2. De bestreden beslissing motiveert vervolgens op draagkrachtige en pertinente wijze dat verzoeker individuele verantwoordelijkheid draagt voor deze misdrijven tegen de menselijkheid:

*"Uit de elementen in het dossier blijkt dat u **individuele verantwoordelijkheid** draagt voor deze misdrijven tegen de menselijkheid.*

Voor deelname aan een misdrijf als bedoeld in artikel 1F van de Vluchtelingenconventie moet de verzoeker om internationale bescherming individuele aansprakelijkheid dragen. Het feit dat een persoon nooit zelf misdrijven zou hebben gepleegd, volstaat niet om te concluderen dat de vreemdeling niet van de vluchtelingenstatus kan worden uitgesloten. Medeplichtigheid (cfr. art. 25, §3 van het Statuut van Rome) aan de in artikel 1F beschreven misdrijven valt immers ook onder het toepassingsgebied van deze uitsluitingsclausule, voor zover de feiten met kennis van zaken werden gepleegd en de verzoeker er dus een wezenlijke of belangrijke bijdrage aan heeft geleverd in de wetenschap dat zijn handelen of nalaten het criminele gedrag vergemakkelijkte. Een persoon moet het misdrijf niet fysiek hebben gepleegd. Het aanzetten tot het misdrijf, hulp bij het misdrijf en deelname aan een gezamenlijke criminele onderneming kunnen volstaan (UNHCR, Guidelines on international protection: application of the exclusion clauses: article 1F of the 1951 Convention relating to the status of refugees, 4 september 2003, nr. 18).

In dit verband wordt ook verwezen naar het arrest van het ICTY in de zaak Tadic (Prosecutor v. Tadic, arrest nr. IT-94-1-T ICTY Trial Chamber 7 mei 1997) waarin werd geoordeeld dat een verdachte strafrechtelijk aansprakelijk kan worden gesteld voor zijn daden wanneer is bewezen dat hij bewust heeft deelgenomen aan het plegen van een misdrijf en wanneer zijn deelname een rechtstreekse en wezenlijke invloed heeft gehad op het plegen van het misdrijf door zijn daadwerkelijke steun daaraan tijdens, voor of na het misdrijf (paragraaf 692 van het arrest). Met "wezenlijke invloed" bedoelt het ICTY dat de bijdrage een reëel effect heeft op het plegen van het misdrijf en dat het misdrijf hoogstwaarschijnlijk niet op dezelfde wijze zou zijn gepleegd als niemand de rol van de verdachte had gespeeld (paragraaf 688). Er is dus sprake van een wezenlijke bijdrage wanneer er een oorzakelijk verband bestaat tussen de handelingen van een persoon en het desbetreffende misdrijf.

Dergelijk causaal verband kan er al vastgesteld worden wanneer u duidelijk de verantwoordelijkheid had om de militaire rekruten te straffen, en hen deze straffen ook oplegde. U kan in die mate dus als dader van het misdrijf van foltering beschouwd worden. Deze straffen gingen van het zogenaamde 'staan en zitten' tot een groep buiten onder de hete zon te laten staan, wat als foltering kan beschouwd worden in het hete klimaat van Sawa, Wia en Me'eter.

Verder stelt het CGVS vast dat u door uw actief en passief meewerken minstens het handelen van uw oversten en van het Eritrese regime vergemakkelijkt heeft en gefaciliteerd, en bijgevolg ook het systeem van slavernij dat de militaire dienst is, in stand hebt helpen houden. Het CGVS wijst er op dat u verantwoordelijk was voor het trainen van de rekruten, die dan later gedwongen worden om naar de oneindige militaire dienst te gaan. Als trainer was u dus een onmisbare schakel binnen de gedwongen militaire dienst. In de kampen als Wia en Me'eter trainde u ook mensen die al eerder de militaire dienst ontvlucht waren, en dan na opsluiting daar waren. Wanneer iemand van uw soldaten probeerde te ontsnappen, schoot u in de lucht, en u drong uw assistent/ mesre-leider er ook op aan om in de lucht te schieten. De soldaten in de omgeving konden die persoon dan oppakken (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 19).

Daarnaast gaf u ook de namen van personen door aan de hayli-leider voor zwaardere straffen, zoals gevangenisstraffen, of wanneer deze personen niet op appel waren. Mensen die gevlucht waren tijdens de opleiding, werden volgens u ook zwaar gestraft in een zogenaamde extreme gevangenis (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 13). Moest het gebeuren dat u iemand zag vluchten, dan moest u de leidinggevende verwittigen, en dan zou die persoon sowieso geslagen en gearresteerd worden (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 9). Het feit dat u degene was die de namen doorgaf aan uw meerderen, heeft er op deze manier toe geleid dat u een substantiële bijdrage leverde aan de opsluiting van deze mensen, en de foltering en de mensonterend omstandigheden die deze mensen moesten doorstaan in de gevangenissen.

*Er dient ook te worden vastgesteld dat u **intentioneel en met kennis hebt gehandeld**.*

Het CGVS wijst er op dat u ten volle bewust bent van de wanpraktijken waaraan het Eritrese regime zich schuldig maakt. U bent volledig op de hoogte van de mensenrechtenschendingen die, nog los van uw eigen beslissingsbevoegdheid, binnen de Eritrese militaire training en dienst konden voorvallen. U weet dat u als instructeur een bijdrage leverde aan een systeem waarbij de mensen die gedwongen worden om hun gezin achter te laten voor onbepaalde duur, mensen die hiertoe gedwongen worden door de overheid (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 9-10). U verklaarde zelf dat u het belangrijk vond om de rekruten bij te brengen dat ze niet mochten vluchten, omdat er dan een zware gevangenisstraf kon volgen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 10). U was degene die hen trainde, die hen opleidde, om mee te draaien in dit systeem van slavernij. Op zijn minst bent u zich bewust van de mensonwaardige behandeling waaraan u

uw rekruten heeft blootgesteld door hen in een systeem van slavernij te houden en bracht u hen in een positie waarvan u wist, dan wel had moeten weten, dat deze personen tenminste de aanmerkelijke kans liepen te worden mishandeld, gefolterd en/ of gemarteld indien zij zich aan het systeem trachtten te onttrekken.

U werd ook gewezen op de situatie in de militaire trainingskampen, en dat de opleiding gepaard gaat met zware straffen en geweldplegingen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 14). Zoals supra gemotiveerd, zijn deze straffen van die aard dat ze gekwalificeerd kunnen worden als foltering. U gaf aan dat dat bestaat, maar dat het in de verschillende divisies onderling wel kan verschillen, en dat er ook binnen uw divisie bepaalde ganta-eenheden waren waar de straffen zwaarder en extremer zijn. Tijdens het persoonlijk onderhoud op het CGVS hebt u zelf ook toegegeven dat u mensen hebt gestraft. Wanneer iemand een slecht karakter had, of als iemand temperamentvol was, stuurde u deze persoon ook doelbewust door naar de leider van de Haili, zodat hij dan naar de gevangenis kon gestuurd worden (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 18). Hoewel u dus beweert om enkel over de lichte straffen te gaan, stuurde u ook doelbewust mensen naar uw leiders om hen zwaarder te laten straffen. U greep verder ook niet in wanneer u zag dat collega's van u zware straffen aan het uitdelen waren (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 14). U was zich ook terdege bewust van de onmenselijke omstandigheden in de trainingskampen waar u training gaf, zoals supra werd besproken gaf u zelf aan dat bijvoorbeeld Wia een verschrikkelijke plaats was. U was op de hoogte van de gevangenen die er waren in Wia en Me'eter, waar mensen soms jaren werden opgesloten indien ze bijvoorbeeld het land hadden willen ontvluchten (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 8). Ook mensen die te laat terugkwamen van verlof of die verlof namen zonder toestemming werden naar dergelijke gevangenen geleid (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 6). In dit kader kan opgemerkt worden dat u zelf verklaarde dat u namen van personen rapporteerde aan uw oversten, wanneer deze niet aanwezig waren op het appel (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 18).

Wat betreft de mensen die naar de gevangenen werden geleid, blijkt uit uw verklaringen dat u dus de bevoegdheid had om zogenaamde moeilijkere rekruteren voor straf, via uw overste, naar de gevangenis te sturen. Door uw aanwezigheid in de kampen zoals Wia en Me'eter, en uw eigen opsluiting in gevangenen als Tesseney en Adi Abeyto, toonde u aan dat u bewust bent van de situatie die zich voordoet in dergelijke gevangenen."

Verzoeker betoogt dat het onredelijk is te stellen dat hij meegeholpen heeft aan het in stand houden van een systeem van slavernij daar hij nooit uit vrije wil gehandeld heeft en louter bevelen van zijn overste opvolgde uit vrees voor sancties. Hij stelt dat de commissaris-generaal er op geen enkele manier rekening mee heeft gehouden dat indien hij bevelen niet zou opvolgen of zijn taken niet zou uitvoeren, hij zelf het voorwerp zou uitmaken van een opsluiting en de hiermee gepaard gaande foltering en mensonterende omstandigheden. Verzoeker verwijst naar het feit dat hij zelf ook zijn nationale dienst vervulde voor onbepaalde duur. Verzoeker citeert hierbij omstandig uit de notities van de persoonlijke onderhouds.

In de bestreden beslissing wordt evenwel op uitgebreide en pertinente wijze gemotiveerd dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat hij gehandeld heeft onder invloed van dwang waaraan hij niet kon ontsnappen:

"Toen u geconfronteerd werd met de mogelijkheid tot uitsluiting, legde u uit dat u hoorde dat België een democratie is, waar er vrije meningsuiting is, en dat u hoorde dat u hier een statuut van vluchteling kon krijgen ongeacht het feit dat u in het leger zat (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 14,15). U voegde er ook aan toe dat het niet iets was wat u wilde doen, maar dat u gedwongen was om dit te doen, net zoals iedereen. Waar u nog kan aanhalen dat u ook gedwongen was om de militaire dienst te doen, net zoals de rekruten die u trainde, wijst het CGVS er op dat u duidelijk binnen de dienst wel wat discretionaire bevoegdheden had. Zoals u zelf al zei, had zo elke instructeur een eigen manier van straffen opleggen, sommigen die minder extreem waren, en anderen die extremer waren. U gaf nergens aan dat u hierbij bevelen van hogerop moest volgen, u was dus vrij in uw keuze om bepaalde straffen al dan niet uit te voeren en op te leggen. U toont niet aan dat u onder dwang handelde zoals vastgelegd in art. 31 §1, d van het statuut van Rome . Art. 31 §1 (d): "de gedragingen waarvan wordt gesteld dat zij een misdaad opleveren waarover het Hof rechtsmacht bezit, voortgevloeid zijn uit dwang als gevolg van een onmiddellijke doodsdreiging of een dreiging van voortdurend of op handen zijnde ernstig lichamelijk letsel, en de persoon noodzakelijkerwijs en redelijk handelt teneinde deze dreiging af te wenden, op voorwaarde dat de persoon niet de bedoeling heeft groter letsel toe te brengen dan het letsel dat hij tracht te voorkomen. Een dergelijke dreiging kan : i) worden veroorzaakt door andere personen; of ii) worden gevormd door andere omstandigheden onafhankelijk van zijn wil.". Nergens haalde u aan dat u zelf zwaar gestraft zou worden indien u de rekruten niet zou straffen op de manier waarop u ze beschreef, zoals hierboven aangestipt had u zelf de beslissingsmarge om te besluiten welke straf er wordt toegepast. Daarenboven komt uit uw verklaringen allerm minst naar voren dat u alles deed binnen uw mogelijkheden om zich hieraan te trachten te onttrekken en niet langer deel uit te maken van dit systeem dat flagrante mensenrechtenschendingen begaat. De beweegreden waarom u uiteindelijk het leger verliet en Eritrea ontvluchtte is omwille van het feit dat uw echtgenote de echtscheiding had aangevraagd en u het daardoor niet meer aankon (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 12). Dit was na ongeveer 20 jaar van militaire dienst. U was getraumatiseerd door haar

beslissing om te scheiden, uw vrouw en kinderen hadden u verlaten, en u had geen hoop meer, noch redenen om te blijven (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 12 en notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 11). U hebt dan relatief snel en relatief gemakkelijk het dorp verlaten (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 12). U hebt niemand over uw vertrek verteld, en u hebt gewoon 5 uur gewandeld naar de grens (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 13). Er kan bezwaarlijk gezegd worden dat u louter uit zogenaamde gewetenswroeging in verband met uw functie binnen het Eritrese leger, besloten hebt om het Eritrese leger te verlaten. Gevraagd of u ooit had geprobeerd om te vertrekken uit de militaire dienst, verklaarde u louter dat u in 2018 besloot om te vertrekken uit de dienst (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 11). Daarvoor zou u er wel aan gedacht hebben, maar u sprak er nooit over uit vrees dat ze u zouden arresteren (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 12). Bij uw verlof van 2018 hebt u dan toch de kans gegrepen om te vluchten. Uit uw eigen verklaringen blijkt ook wel dat u elke zes maanden een maand verlof kreeg en uw kinderen kon zien, dus twee maanden verlof per jaar (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 13). Dit verlof viel altijd wanneer de soldaten hun training van zes maanden voorbij was (notities persoonlijk onderhoud CGVS I p. 21). Uit uw verklaringen blijkt dat u gedurende uw dienst van decennialang, ruim de kans had om te vertrekken en u te onttrekken aan deze dienst. Gevraagd naar de reden waarom u die eerdere kansen niet benutte, legde u louter uit dat u een gezin had en uw huwelijk, wat het moeilijker maakte om hen te verlaten (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 12).

Voor zover u de verschoningsgrond aanhaalt dat u zou handelen onder bevel, hetgeen evenwel niet blijkt uit bovenstaande, dient het volgende opgemerkt. Een bevel tot handelingen waarmee foltering/marteling wordt gefaciliteerd, wordt onrechtmatig geacht: foltering kan niet gerechtvaardigd worden door uitzonderlijke omstandigheden, noch door een bevel van een hoger geplaatste functionaris. Dat u onder militair bevel en wettelijk voorschrift handelde kan dus evenmin als verschoningsgrond worden weerhouden gezien de aard van de misdrijven waaraan u wetens en willens een bijdrage leverde, met name misdrijven tegen de menselijkheid, onmiskenbaar onwettig zijn en er bijgevolg niet wordt voldaan aan de voorwaarden zoals vastgelegd in art. 33 van het statuut van Rome. Art. 33 van het statuut van Rome bepaalt: "Bevelen van meerderen en wettelijk voorschrift 1. Het feit dat een misdaad waarover het Hof rechtsmacht heeft door een persoon is gepleegd krachtens een bevel van een regering of van een meerdere, hetzij een militair hetzij een burger, ontheft die persoon niet van strafrechtelijke aansprakelijkheid, tenzij : (a) de persoon wettelijk verplicht was bevelen van de desbetreffende regering of meerdere te volgen; (b) de persoon geen kennis had van het feit dat het bevel onwettig was; en (c) het bevel niet onmiskenbaar onwettig was. 2. Voor de toepassing van dit artikel zijn bevelen om genocide te plegen of misdaden tegen de mensheid onmiskenbaar onwettig."

U brengt u geen andere verschoningsgronden aan die u kunnen vrijpleiten van uw individuele verantwoordelijkheid.

Bovendien stelt het CGVS toch een **duidelijke loyaliteit** vast van u tegenover uw oversten. U werd namelijk zodanig vertrouwd door uw oversten om niet te vertrekken uit Eritrea, dat u pass permits (doorlaatbewijzen) nabij de grens kreeg (regio Adi Kula), goed wetende dat deze niet aan iedere dienstplichtige kon worden verleend gezien de grote kans op desertie (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 6). Ook zelf gaf u aan dat een verlof om de zes maanden een gunst is die enkel in vertrouwen werd verleend, wanneer ze geloven dat je niet zou vluchten (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 6). Verder bent u ook nooit gezakt in rang, u bleef Gantaleider, en u hebt ook nooit van functie moeten veranderen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 7). U beweerde dat u zelf twee keer bent opgesloten in een detentiecentrum of de gevangenis nadat u niet op tijd terugkeerde van verlof (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 12, 13). Het is een teken van het vertrouwen dat uw oversten hadden in u, dat u na deze detenties steeds kon terugkeren naar uw functie als ganta-leider, binnen uw divisie, in Sawa. U zou beide keren enkel nog binnen uw eenheid een waarschuwing krijgen om het niet meer te doen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 13). Bovendien bent u ook niet altijd consistent in uw verklaringen met betrekking tot deze opsluitingen. Bij de Dienst Vreemdelingenzaken had u verklaard dat u in 2016 vijf maanden vastzat in Adi Abeyto (vragenlijst). Voor het CGVS verklaarde u dan vervolgens dat u zes maanden opgesloten zat in Adi Abeyto (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 13). Het was tevens ook in mei 2016 dat u dan opnieuw verlof kreeg, u had toestemming gevraagd om te gaan ploegen en gekregen (notities persoonlijk onderhoud CGVS II p. 5). Daargelaten dat u dus maar maximum vijf maanden kan hebben vastgezet in 2016, tot het mei is, is het ook wel zeer opmerkelijk dat u dan meteen na terugkeer uit de gevangenis naar uw eenheid, de toestemming zou hebben gekregen om met verlof te gaan om te gaan zaaien. De opeenvolging van deze gebeurtenissen is niet geloofwaardig."

Betreffende het voormelde verweer in het verzoekschrift stelt de commissaris-generaal in de nota met opmerkingen bovendien terecht als volgt:

"2.5.1. Verweerder stelt vast dat verzoeker hiermee verwijst naar twee van elkaar te onderscheiden verschoningsgronden, namelijk dwang (art. 31, §1, d van het Statuut van Rome) en het bevel van hogerhand (ibid., art. 33). Deze zullen hieronder apart besproken worden.

2.5.2. Wat betreft het bevel van hogerhand, merkt verweerder op dat in de bestreden beslissing op dienstige wijze werd verwezen naar de drie cumulatieve voorwaarden vermeld in artikel 33 van het Statuut

van Rome. Eén van deze voorwaarden is dat het bevel in kwestie niet manifest onwettig mag zijn. Paragraaf 2 van artikel 33 stelt bovendien uitdrukkelijk dat voor de toepassing van dit artikel bevelen om genocide of misdrijven tegen de menselijkheid te plegen manifest onwettig zijn. Gelet op het feit dat de bepaalde van de handelingen die verzoeker zelf gesteld heeft of waartoe hij een substantiële bijdrage heeft geleverd an sich al bijzonder ernstige inbreuken op de fysieke integriteit van de slachtoffers vormen – en bevelen ertoe bijgevolg manifest onwettig zijn –, maar bovendien ook als misdrijven tegen de menselijkheid dienen te worden gekwalificeerd gezien de context waarin ze werden gepleegd, kan verzoeker zich niet dienstig beroepen op het volgen van bevelen van hogerhand.

2.5.3. Waar verzoeker inroept dat hij onder dwang handelde, stelt verweerder vast dat verzoeker in feite slechts zijn verklaringen afgelegd op het CGVS herhaalt. Verzoeker hekelt weliswaar dat in de bestreden beslissing wordt gesteld dat hij zelf niet aanhaalde dat hij zwaar zou worden gestraft indien hij de rekruten niet zou bestraffen op de wijze waarop hij dit naar eigen zeggen deed - dit terwijl hij ogenschijnlijk wel in zekere mate naar eigen inzicht straffen kon opleggen - doch brengt hierbij geen concrete elementen aan die een ander licht werpen op deze beoordeling. Zoals supra reeds werd geargumenteed, kan verzoeker geenszins gevolgd worden in zijn stelling dat hij straffen zo licht mogelijk trachtte te maken.

Bovendien blijkt uit de omstandige motivering ter zake in de bestreden beslissing dat geenszins kan worden besloten dat verzoeker op redelijke wijze heeft gehandeld om zich te onttrekken aan de situatie waarin hij naar eigen zeggen gedwongen zou zijn geweest om de door hem aangehaalde handelingen als instructeur te stellen. Zo wordt er op goede gronden gewezen op de door verzoeker aangehaalde reden om niet langer naar zijn dienst terug te keren, waaruit geen (moreel) probleem met de inhoud van zijn functie kan blijken; op het relatieve gemak waarmee verzoeker naar eigen zeggen Eritrea heeft kunnen verlaten; op het feit dat verzoeker ook eerder al ruim de gelegenheid had gehad om te vluchten; en op het feit dat verzoeker klaarblijkelijk vertrouwd werd door zijn oversten. Waar verzoeker wijst op zijn verklaring als zou hij twee maal niet zijn teruggekeerd naar zijn post nadat zijn verlof ten einde was gelopen, antwoordt verweerder dat verzoekers motieven hiervoor niet waren ingegeven door morele problemen verbonden aan zijn functie in het leger, doch wel door economische overwegingen. Verzoeker slaagt er dan ook niet in om aannemelijk te maken dat hij redelijke stappen heeft ondernomen om zich zo snel mogelijk te onttrekken aan het gedwongen plegen van, of bijdragen aan misdrijven tegen de menselijkheid.”

Alsook stelt de commissaris-generaal in deze nota terecht het volgende:

“2.6. Waar verzoeker stelt dat hij een “fragiel profiel” heeft, 20 jaar onderdrukt werd hetgeen psychisch “heel zwaar” is, en op zijn 19e werd ingelijfd en sindsdien “altijd onderdrukt en gebrainwashed [sic]” is geweest, antwoordt verweerder dat verzoeker hiermee er geenszins in slaagt om aan te tonen dat hem geen individuele verantwoordelijkheid zou treffen aan zijn eigen handelingen.

2.6.1. Waar verzoeker nu aanhaalt dat hij gebrainwasht werd, antwoordt verweerder vooreerst dat verzoeker dit niet had aangehaald tijdens de twee persoonlijke onderhouden op het CGVS. Het alsnog inroepen van hersenspoeling komt dan ook laattijdig en post-factum voor. Bovendien blijkt een dergelijke wilsverlamming of hersenspoeling niet te rijmen met verzoekers eigen verklaringen voor het CGVS aangaande zijn tijd in het leger. Zoals door verzoeker geschetst, dient hieruit immers afgeleid te worden dat hij een eigen mening vormde over bepaalde zaken, en dat hij is staat was om bepaalde keuzes te maken. Zo zou hij het naar eigen zeggen moeilijk hebben gevonden om mensen op te leiden voor de militaire dienst (notities persoonlijk onderhoud d.d. 01/02/2024, p.14), keerde hij tot twee keer toe niet naar zijn post terug om thuis te helpen op de velden (ibid, p.5, 12) en nam hij autonoom de beslissing om Eritrea te verlaten nadat er een einde was gekomen aan zijn huwelijk, hoewel hij naar eigen zeggen ook al eerder het idee had gehad om te vertrekken (ibid, p.12).

2.6.2. In zoverre verzoeker de bovenstaande elementen in verband lijkt te brengen met de bijzondere procedurele noden, stelt verweerder vast dat verzoeker in het geheel nalaat om aan te tonen dat dergelijke noden in zijn hoofde bestaan, en evenmin duidt welke specifieke steunmaatregelen desgevallend hadden moeten worden genomen opdat hij op volwaardige wijze zou kunnen deelnemen aan de procedure.”

Gelet op het geheel van de bovenstaande vaststellingen is de Raad in navolging van verweerder van oordeel dat er ernstige redenen zijn om aan te nemen dat verzoeker individuele verantwoordelijkheid draagt voor misdrijven tegen de menselijkheid.

8.4.3. Zo verzoeker nog stelt dat verweerder heeft nagelaten om uitspraak te doen over het bestaan van een gegronde vrees voor vervolging of een reëel risico op ernstige schade in hoofde van verzoeker, kan slechts worden vastgesteld dat er, rekening houdend met alle omstandigheden eigen aan onderhavig geval, ernstige redenen zijn dat één van de uitsluitingsclausules in artikel 1, D, E of F van het Vluchtelingenverdrag van toepassing is. Aangezien er, rekening houdend met alle omstandigheden eigen aan verzoekers zaak, ernstige redenen zijn om aan te nemen dat de uitsluitingsclausules op verzoeker van toepassing zijn, is er geen reden om na te gaan of verzoeker bovendien niet voldoet aan de criteria voor internationale bescherming terwijl hij ervan moet worden uitgesloten. De Raad van State stelt in arrest nr. 249.122 van 3 december 2020 hieromtrent: “Contrairement à ce qu'affirme la requérante, les dispositions précitées

n'imposent pas de vérifier les conditions d'inclusion de la protection internationale avant de conclure à l'exclusion du bénéfice de cette protection. Si, tenant compte de toutes les circonstances propres à l'espèce, il y a des « raisons sérieuses » de penser que les clauses d'exclusion trouvent à s'appliquer, il n'y a aucun sens à vérifier si la personne concernée remplit, par ailleurs, les critères d'inclusion de la protection internationale alors qu'elle doit en être exclue.» (vrije vertaling: "Anders dan verzoeker stelt, vereisen bovengenoemde bepalingen niet dat wordt nagegaan of aan de voorwaarden voor de inclusie van de internationale bescherming is voldaan, alvorens te concluderen dat hij van het voordeel van deze bescherming is uitgesloten. Indien er, gelet op alle omstandigheden van het geval, "ernstige redenen" zijn om aan te nemen dat de uitsluitingsbepalingen van toepassing zijn, heeft het geen zin om na te gaan of de betrokkene voor het overige voldoet aan de criteria voor inclusie van de internationale bescherming, wanneer hij zou moeten worden uitgesloten.")

Gezien het geheel van wat voorafgaat, dient vastgesteld dat verzoeker er niet in slaagt de motieven uit de bestreden beslissing te weerleggen. Deze motieven, alsook de hiervoor uit de nota met opmerkingen geciteerde uiteenzettingen, vinden steun in het administratief dossier, zijn pertinent en correct en worden, daar zij door verzoeker niet op dienstige wijze worden weerlegd, in hun geheel door de Raad overgenomen en tot de zijne gemaakt.

8.5. De Raad stelt verder vast dat verzoeker in voorliggend verzoekschrift geen concreet verweer voert tegen de motieven van de bestreden beslissing met betrekking tot de door hem in de loop van de administratieve procedure neergelegde documenten, zodat de Raad de motivering hieromtrent in de bestreden beslissing overneemt.

8.6. Het voorgaande in acht genomen, dient verzoeker overeenkomstig artikel 55/2, eerste lid van de Vreemdelingenwet *juncto* artikel 1, F, (a) van het Vluchtelingenverdrag te worden uitgesloten van de vluchtelingenstatus.

Tevens dient verzoeker, overeenkomstig artikel 55/4, § 1, eerste lid, a) en artikel 55/4, § 1, tweede lid van de Vreemdelingenwet, te worden uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De verzoekende partij wordt uitgesloten van de vluchtelingenstatus overeenkomstig artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag.

Artikel 2

De verzoekende partij wordt uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus overeenkomstig artikel 55/4 van de Vreemdelingenwet.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op vijf februari tweeduizend vijftwintig door:

S. HUENGES WAJER,	wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,
K. VERKIMPEN,	griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERKIMPEN

S. HUENGES WAJER